

Velja po pošti:

Za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ „ 13.—
za četrt „ „ „ 6-50
za en mesec „ „ „ 2-20
za Namurjo celoletno „ 25.—
za ostalo inozemstvo „ 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej K 22-40
za pol leta „ „ „ 11-20
za četrt „ „ „ 5-80
za en mesec „ „ „ 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . „ 13 „
za trikrat . . . . . „ 10 „
za več ko trikrat . . . . . 9 „

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenimi nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Uredniškega telefona štev. 188. —

Današnja številka obsega 18 strani.

Katoliška žena.

Kakšen zaklad je prava krščanska žena! Kot dekle vzor čistega in neoma-deževanega življenja, ki uči mladeniča samopremagovanja in viteške močatosti, kot žena varčna gospodinja in olepševalka doma, kot mati vzgojiteljica telesno zdrave in na duši čile dece, ustvariteljica novega rodu, sok in mo-zeg in moč krščanskega družinskega življenja!

Katoliški Slovenci se smemo s tem ponašati, da je slovenska mati in žena vzor-mati, vzor-žena. Kar se posebič katoliške organizacije tiče, je slovensko dekle in slovenska mati njen poglavitni steber, zato je naša dolžnost, da deklisko in žensko organizacijo čezdalje-bolj razvijamo in negujemo. Vzorna je Marijina dekliska organizacija in bo tudi nadalje vir moči v bvoju zoper sovražnike krščanskega mišljenja in življenja ostala. Kaj lepo se pa zadnji čas sporedno z Orlom razvija ženska izobraževalna organizacija in večji kraji imajo vsi že »Bogomile«, ki delu-jejo s tisto živahnostjo in vnetostjo za stvar, ki je našim dekletom skoro še bolj kakor fantom lastna.

Naša skrb za bodočnost bo, da te dekliske odseke okrepimo in na letoš-njih Orlovih tečajih se ta točka dosled-no povdarja. Prišla bo tudi centraliza-cija »Bogomilinega« dela samaposebi; vspah pa bo brez dvoma velik; zakaj na zavednih, za krščansko stvar in po-šteno življenje zavzetih dekletih sloni bodočnost naše katoliške polit. in ne-politične organizacije ravnotako kakor na mladeničih. Trdna mladeniška in dekliska zveza bo tako preosnovala na-šo mladino, da liberalci najmanj pol-stoletja k slovenski mladini sploh še zraven ne bodo mogli priti in prehiteli bomo svobodomiselnice tako, da jih mla-dina še oddaleč ne bo trpela!

Pomislimo, kaj se je v komaj treh letih iz naših mladeničev naredilo!

Na prvem ustanovnem obnem zboru Zveze telovadnih odsekov po zi-mi leta 1907 je bilo 11 odsekov; spo-mladi leta 1908 jih je bilo 18; jeseni le-ta 1908 smo jih šteli 34; pozimi istega leta 37; spomladi leta 1909 51; poletj leta 1909 63; danes pa že nad 100, zad-nji je bil ustanovljen v Zaloščah na Goriškem. — Od začetka se je telova-dilo, kmalu so se začela predavanja, potem redna mladeniška šola, lani ve-

liki nastopi, letos tečaj, ki jih bo do maja 20, dočim smo se lani zadovoljili z enim v Ljubljani in nekaj mladeni-škimi shodi. Kmalu se bo tiskala »Zlata knjiga«, nekaj mladeniški katekizem, in pa »Poslovnik« za celo organizacijo, dve knjigi, ki bosta za nedogleden čas fundament za vse naše delo. To je delo, kakor se na zunaj kaže. Na znotraj pa je solidarnost, močatost in vnetost za vsako dobro idejo. Namah spoznaš in ločiš Orla od drugega fanta — že skoro do zibelk gre že ločitev src in duhov. Neorganiziran fant pohajkuje, ponoču-je, se seli v Ameriko, organizirani kr-ščanski mladenič pa stremi za ideali, ki bodo naše ljudstvo napravili ne-zlomljivo.

Ali se ne bo dalo isto iz deklet na-praviti?

Pa se bo tudi naredilo. Novega ni treba nič uvajati; telovadba sploh ni za dekleta. Treba bo samo razširiti delo, ki ga naši dekliski odseki že izvršujejo: predavanja, tečaji, shodi, gospodinj-stvo, igre, branje, izvežba v agitaciji. To bo zopet novo življenje po naših Do-movih; obenem tudi važno narodno-obrambno delo! Pozabiti tudi ne sme-mo na to, kolika opora bodo »Bogo-mile« tudi za strokovno organizirano ženstvo, za delavko. Saj se bodo delav-ke rekrutirale iz »Bogomil« na deželi in bodo svojo prvo izobrazbo ondi do-bile.

Da moramo z žensko organizacijo v velikem slogu začeti, za to nas bo-drijo tudi katoliške žene sploh v Av-striji. 29. marca so začele na Dunaju zborovati nemške krščanskosocialne žene iz cele Avstrije, delegatinj je nad 300 — lep prvi katoliški žen-ski shod v Avstriji! Na nem-škem Češkem je že 13.000 žena v kato-liški ženski zvezi. Program katoliškega ženskega gibanja je podal prvi dan P. Rössler z besedami: »Vzgojite pridne matere, matere zdrave, praktične, de-lavne vesele in pojoče! Sila zanimivo je bilo poročilo gđ. Kamille Theimer iz Dunaja o pridobitni delav-nosti žena. V Avstriji je bilo leta 1900 že 6 000 000 žena, ki si same svoj kruh služijo 44 odstotkov, torej skoro polovico vseh žena sploh! Žene, ki si služijo kruh v industriji in kvalifici-rani posli primeroma dobro zaslužijo, celo nekvalificiranim deklam na kme-tih se ne godi slabo. Če se primerja to z ženami, ki so primorane delati z du-hom: učiteljice, doktorice, »filozofije«, diurnistinke itd., katerim se vsem godi pasje slabo in tvorijo pravi dušev-ni proletariati. Napaka je v tem, da si-

lijo žene v neproduktivne poklice, kjer delajo moškim konkurenco, same pa tudi nikamor naprej ne pridejo. Država se pa tudi nič ne briga za praktič-no žensko vzgojo. Treba bi bilo dr-žavnega centralnega urada za žensko delo. — Gospa Kleithner je govorila o poselskem vprašanju, drugi dan pa gđ. Schalcha o skrbi za delavke; izvajala je, da so temeljne napake, kar se tega tiče, nezadostna plača, zdravju škodljivo delo in nevar-nost za pravost. Za oženjeno delavko treba posebnega varstva in omejitve dela. Sledila je zanimiva debata o po-litičnih pravicah žene, kjer so nekateri starokopitneži izražali pomisleke zoper žensko volilno pravico, a so jih takoj zavrnil in je monsignore Waitz med splošnim odobravanjem izjavil: Pomis-leki gori ali doli — če pride ta reč na vrsto, jo morajo katoličani krepko pri-jeti in za dobro stvar uporabiti! Tako je! Cagovcev pa ni katoličanom nikjer več treba!

Slovenske žene in dekleta — iz-obrazujte se tudi ve dalje, marljivo se udeležujte društvenega in tudi javne-ga življenja, kolikor vam to vaš gospo-dinjski poklic dopušča, bodite zlasti kakor doslej prve v vrstah krščanskih borilcev zoper francosko brezverstvo, kakor ga uče naši liberalci! Bodi »Bo-gomila« nov temeljni kamen v naši zgradbi, bodi »Bogomila« čezdalje bolj mila Bogu in vsemu slovenskemu ljud-stvu.

Dekleta, na plan!

Združene žuljaste roke.

Kakor da bi bilo včeraj, so nam v spominu še tisti dnevi, ko smo pripravljali in orali ledino za stanovsko zdru-ženje tobačnega delavstva. In že je mi-nulo celih deset let, ko smo se prvič pričeli shajati v tisti mali sobici nekda-njega »Katoliškega doma« zraven ve-like dvorane in obenem razmotrivali pa proučavali razmere tobačnega delav-stva prvi v Avstriji. Malo se nas je sha-jalo in zbiralo. Po pet do osem in deset to je bilo največ. In šlo se je le za ve-liko stvar. Ustanavljali smo in kovali načrte, kako ustanoviti stanovsko dru-štvo tobačnemu delavstvu. A že takrat, ko je bila misel strokovne organizacije med nami še nekaj novega, smo bili praktični in dali smo dr. Kreku, ki je bil takrat državni poslanec pete sku-pine, celo kopo zahtev in precej štati-stičnih podatkov, ki jih je hotel dr. Krek imeti. Kadar je mogel in če je bil

v Ljubljani, je bil dr. Krek zraven. Na-pravil je tudi pravila društvu, ki se je ustanovilo namišljeno in nameravano kot strogo strokovno društvo z nedolž-nim imenom »Podporno društvo delav-cov in delavk c. kr. ljubljanske glavne tobačne tvornice«. V društveni sobi »Slovenskega katoliškega delavskega društva« v »Katoliškem domu« je bil ustanovni shod »Podpornemu društvu«. Po Krekovih načelih je bilo dru-štvo zgolj strokovno, izključevalo je vsako politiko. Tve takrat je bilo delav-stvo tobačne tvornice po ogromni ve-čini krščansko-socialno, le neznatna manjšinica je bila socialno-demokra-ška, a kljub temu je večina bila tako konciliantna, da je pripustila predse-dniško mesto socialnemu demokratu ne-kemu Fiendeisnu, tudi njegov nasled-nik Verovšek je bil zagrizen socialen demokrat in je še danes.

A kljub socialno-demokratskim predsednikom je dajala iniciativo delu krščansko-socialna večina in njena za-sluga je, da je delavstvo vlagalo proš-njo za prošnjo za izboljšanje razmer. Socialna demokracija je postopala iz-dajalsko in je ne le napadala in še da-nes perfidno osebno napada in ovaja naše ljudi, hotela se je tudi polastiti društva in denarja, a to se ji je popol-noma izjalovilo. Strogo strokovno in strankarsko nepristransko je ostalo društvo kljub temu, da so izdajalsko zapustili socialni demokrati skupno delavsko stvar, do danes. Še letos je klical dr. Krek rdečim ovaduhom, da je še za nje prostor v »Podpornem društvu«.

Pridno in marljivo delo »Podpor-nega društva« delavstvu v korist ni ostalo brez uspeha. Lahko se trdi, da je po »Podpornem društvu« organizi-rano še danes ljubljansko tobačno de-lavstvo v mogočni trdnjavi, pravemu braniku delavskih koristi. Do 1600 in še več delavcev in delavk je združenih v njem. Moč, s katero mora računati delodajalec in jo tudi vpoštevati, moč, ki jo ne more in ki jo tudi ne prezira so-cialno-demokratska ovaduška manj-sina.

Deset let! In zdi se nam, kakor da bi bilo včeraj, ko se je ustanovilo še zdaj po številu največje društvo na av-strijskem jugu.

Društvo je že pričelo praznovati svojo desetletnico z delom. Prvo četrt-letje desetletnice je posvetilo najboljše-mu poizvedbam o razmerah ljub-ljanskega tobačnega delavstva, ki so kljub temu, da v velikem delavstvo še

LISTEK.

Prekanjen.

Iz zapiskov londonske policije.

Ravnatelj londonske dijamantne družbe Dirks je bil obupan. Najbolj-šega in najzanesljivejšega transporterja teh dragih kamenov so mu bili med vožnjo na vlaku oropali, tatovi so vzeli temu človeku meni nič tebi nič vse nje-gove dragocenosti. In kako? — Revež sam ni mogel razjasniti tega. Vedel je le to, da sta stopila v njegov oddelek dva gospoda, ki sta pričela kmalu nato pogovor in ki sta mu med pogovorom ponudila smodko. To je mož pokadil, je kmalu nato zaspal in ko se je zopet vzbudil, ni imel več dijamantov. Izgi-nili so, in z njimi seveda tudi ona dva gospoda.

Kaj čuda torej, če je ravnatelj divjal.

»Taka neprevidnost,« se je jezil. »Kdo Vam pa pravi, da vzemite od vsa-kega še tako sumljivega človeka smod-ko? Vsak Vaš sopotnik, gospod ali da-ma, mora biti za Vas zločinec, ki Vas hoče oropati. Le na ta način se zamo-rete obvarovati pred tatvino. Šreča le,

da dijamanti še niso bili brušeni in da jih je bilo primeroma malo. Škoda je zato manj velika. Sicer bi morali biti potem za vse odgovoren Vi, gospod Spencer!«

Svoj ukor in svoje nauke je končal rekoč: »Prihodnji transport prevzamem sam. Naj Vam bo za vzor!« —

Kmalu nato je imela družba zopet poslati večjo množino dijamantov v Amsterdam, da bi bili tam brušeni.

In ravnatelj je res sam prevzel transport. Povabil je bil popreje vse gospode, ki so vedeli o tem tajnem transportu, k sebi v urad, da bi videli, kako odpotuje njih ravnatelj, ki se je bil za to važno potovanje skrbno pri-pravil.

Ko je stopil ravnatelj v sobo, ga skoro nihče ne bi bil spoznal, tako pri-prosto, tako slabo in zanemarjeno je bil oblečen, on, ki je bil drugače tako eleganten in postaven! Imel je torbo, ki je bila mogoče nekdanj lastnina nje-govega starega očeta, ravno tak klobuk in suknjo, ki je bila malo preširoka in preohlapna. V roki je pa imel velikansk dežnik. Nihče ne bi bil slutil v tem človeku transporterja dijamantov. Nje-govi uradniki so komaj zadrževali gla-sen smeh; ravnatelj pa pravi popol-noma resno:

»Tako, gospoda moja! Ta obleka

naj Vam je vzorec, kako se boste v pri-hodnje tudi Vi opravljali. Noben člo-vek se Vam potem ne pridruži in smodk Vam tudi nihče ne bo ponujal.«

Nato je šel. Njegovi uradniki so ga opazovali, kako možato je stopal proti kolodvoru in se skrivaj nasmihali; gos-pod Spencer pa zagodrnja: »Veliko in bogato pojedino pripravim, če se sta-remu dijamanti pokradejo.«

»To se bode pač težko zgodilo,« se je norčeval drugi.

»Drugače ne bi bil tega obljubil.«

Ravnatelj Dirks pa je srečno pri-spel v Amsterdam. Ta je izročil svoje dijamante in sprejel potem veliko večjo množino brušenih kamenov, ki so bili vredni več milijonov. Naravno, da je bil ravnatelj na povratku v svojo do-movino še bolj nezaupljiv napram svo-jim sopotnikom. Sele ko je dospel na angleška tla, se je nekoliko oddahnil.

Vozil se je seveda v tretjem raz-redu in v kupeju se je stisnil v kot, od-koder je potem opazoval svoje sopot-nike s skoro sovražnim pogledom. Toda na nobenem ni našel nič sumljivega. Nikogar ni bilo, ki bi bil imel tudi le najmanjši znak zločinca.

Na drugi postaji je vstopilo mlado dekle, ki je bilo še skoro otrok. Boječe se je oziralo okoli. Deklica se je gotovo malokdaj peljala na železnici, kajti

vsaka njena kretnja je kazala popol-no neizkušnost. Bila je oblečena v pri-prosti, črni obleki, kakor da bi za kom žalovala. To so kazale tudi njene oči, ki so bile rdeče, najbrže posledica dol-gega in silnega plakanja. In kako pro-seče so gledale te oči!

Ravnatelj Dirks je bil po naravi dobrodušen fant, ki si je bil tudi v svoji visoki in imenitni službi ohranil mehko in čuteče srce. In kljub svojem trd-nemu sklepu, da se hoče varovati pred vsakomur, je čutil do tega dekleta takoj usmiljenje.

Saj je bilo pa to dekletce tudi že tako nedolžno, bilo je v onih usodepol-nih letih, v katerih je stopalo prvič v svet, pred seboj temno dolino, polno ne-poznanih potov in stez, za seboj prazne sanje mladosti, deželo zlatih pravljič in kraljičic. In vrhu tega je še žalo-valo. Ravnatelj Dirks je čutil potrebo, da nekaj izpregovori in tiho pravi:

»Tebi je gotovo kdo umrl, mala, ali ne?«

Velike oči so se zasolzile in pogle-dale so ravnatelja tako neskončno za-upljivo, da se je temu začelo srce kar tajati. In s tihim, boječim glaskom od-govori deklica:

»Da, oče so mi umrli. Delali so v Whitewillu v rudokopih.«

»Pa to je še precej daleč od tod.«

precej doseže pri glavnem ravnateljstvu, le dognale, da domači uradniški krogi le še ne znajo vpoštevati zahtev in razmer moderne naše socialne dobe, ki so pa tudi pokazale, da se nahaja nekeje v ljubljanski tobačni tvornici neka moška delovodska podoba, ki je drzna dovolj, da prezira vse predpise, da psuje delavke s surovimi psovkami, da, ta mož je bil drzen dovolj, da je vrغل neki delavki oranžno lupino v obraz in delavko, ki je prej delala v drugem oddelku tikal in zmerjal tako, kakor da bi bil krave pasel z njo. Ta mož je izjema, to je res, a dovolj žalostno za domače ravnateljstvo, da tega ne vidi, dasi za pasjo figo, za prazen nič tira delavke pred disciplinarno sodišče in nastopa hujše proti delavki, kakor so nastopali ob francoski revoluciji jakopinski odvetniki pri revolucijskih tribunalah proti rojalistom, žalostno pa tudi, da takega postopanja ne vidi veliki ljubitelj disciplinarnega sodišča neki mladi svobodomiselní uradnik, dasi mu je nepostavno postopanje dotičnega možička dobro znano. Psovanja, tikanja delavk, metanja oranžnih odpadkov v delavke tobačno delavstvo, ki je deset let organizirano, ne bo trpelo. Če nastane zato ob desetletnici v ljubljanski tobačni tvornici vihar, mi ga ne bomo zavirali, odvrčamo pa že danes odgovornost za to, kar se ob sedanjih napetih razmerah lahko zgodi, na tiste, ki popolnoma nepotrebno in proti postavi izzivajo delavstvo s svojimi surovostmi in s svojo paragrafjarijo.

Praznujemo desetletnico. Če jo praznujemo v viharnem ozračju, ni krivo delavstvo, ki bo gotovo zmagalo v sedanjem boju proti izzivanju tistih, ki bi morali biti po poklicu objektivni, in v boju proti surovosti in metanju oranžnih odpadkov delavki v obraz. Delavstvo se naslanja na svojo moč, na svojo organizacijo, naslanja se tudi na svoje poslance. Naj zve ves svet, kako nazadnjaško nadzorno osebje ima tisto tobačno delavstvo, ki ima najstarejšo strokovno organizacijo tobačnega delavstva v Avstriji.

Naši poslanci so bili vedno v najožjem stiku in so še s »Podpornim društvom«. Imena poslancev dr. Šusteršič, dr. Krek, dr. Žitnik, dr. Korošec, Goštinčar niso samo znana tobačnemu delavstvu, marveč delavstvo tudi zna, da so že vsi govorili na shodih tobačnega delavstva, da so že vsi najodločnejše nastopili za zahteve, ki jih je stavilo tobačno delavstvo in da bodo to vedno storili.

Mirno, brez skrbi gleda »Podporno društvo« v bodočnost, ko prestopa v drugo desetletje svojega delovanja. I mi želimo, naj društvo raste, se krepi in še bolj napreduje, kakor je napredovalo v prvem desetletju, dasi danes ne stoji več samo na braniku za koristi tobačnega delavstva, marveč se tudi bori za to »Avstrijska krščanska tobačna delavska zveza«, ki ima v Ljubljani malone že 1200 članic in članov.

× × ×

Ker smo namenili naš današnji članek desetletnici strokovne organizacije ljubljanskega tobačnega delavstva, hočemo se dotakniti še nekaj perečih vprašanj, ki se tičejo delavske organi-

zacije. To, kar zdaj pišemo, velja seveda v prvi vrsti delavstvu, a velja tudi našim somišljenikom. Pokazali smo, da se je v Ljubljani, kjer smo v neprestanem stiku z delavstvom, za delavsko organizacijo delalo, da smo zgradili trdnjavo, ki jo nihče ne poruši. Kako pa izgleda drugod po Sloven-skem?

Ne moremo reči, da sijajno. Res, povsod se dela. Nabožne, politične, mladeniške, izobraževalne, gospodarske, znanstvene naše organizacije povsod pridno delujejo in prav, da je tako. Pogrešamo in ne moremo pohvaliti, ker se za stanovsko združevanje delavstva premalo dela. Ne zvaljevati krivde in odgovornosti na Ljubljančane ali pa morebiti na strankine centrale. Vsi, ki bi lahko delovali za stanovsko združevanje slovenskega krščanskega delavstva, roko na srce in priznajte: premalo smo storili in poboljšajte se in ne zamudite nobene prilike, da stanovsko združujete delavstvo. Vzemite si za zgled poslance Pibra, ki je v naše presenečenje s pridno agitacijo malone v svojem okraju pregnal med železničarji socialno demokracijo in pridobil krščanski organizaciji železničarjev veliko, da celo ogromno število članov. Nihče ne bo krone izgubil, če agitira za našo stvar med delavstvom.

Prej se je izgovarjalo: So sitnosti! Ustanavljati se mora društvo. Izpostavljeni so delavci delodajalčevemu nasilstvu. Ta izgovor danes ne velja nič več.

Imamo na najširšem temelju zasnovano »Jugoslovansko Strokovno Zvezo«. Vsak ji lahko pristopi, ker so prispevki urejeni tako, da lahko streza tistemu, ki zasluži malo, kakor tudi tistemu, ki zasluži veliko, ker ima pet plačilnih razredov. Za primeroma male prispevke nudi bolniško, brezposelno, preseljevalno, popotno, izredno in podporo za slučaj smrti. Uvede lahko »Jugoslovansko Strokovno Zvezo« vsak, ki zna slovensko pazljivo čitati in pisati. Vsak naš somišljenik bi se moral zanimati za »Jugoslovansko Strokovno Zvezo« in skrbeti za to, da se razširi med našim ljudstvom. Ne bomo obrazlagali njenih pravil. Saj jih lahko vsak sam prouči. Piše naj ponje »Jugoslovanski Strokovni Zvez« v Ljubljani, ali pa dr. Zajec, poslanec, Ljubljana. Prouči naj jih, potem pa na delo: pridobivati članov.

Brez reklame, brez velike agitacije ima že J. S. Z. več stotin članic in članov, če bi bili pa vsi, ki so obetali, da bodo delali, tudi držali svojo obljubo, bi jih bilo lahko že zdaj nekaj tisoč.

Sorci na Gorenjskem je v hribih. Nima železnice. Oddaljena je od sveta. In v Sorci so ljudje sami ustanovili krajno skupino Jugoslovanske Strokovne Zveze brez vsakega ljubljanskega govornika. Čast vrlim Sorčanom, Danjčanom in Davčanom, ki so se tako izkazali. Kaj pa drugod? Na Štajerskem, Koroškem, na Goriškem (Miren izvamemo, kjer imajo že podružnico) in tudi na Kranjskem? Ali boste res čakali, da pobere socialni demokrat in agitator nove »Narodne delavske organizacije« naše ljudi? Nad Trstom smo že tako obupali. Reklo se je, na stotine in stotine članov bo. Urgirali so nas,

kdaž da prične Jugoslovanska Strokovna Zveza« delovati, zdaj, ko že posluje, kar je našim tržaškim prijateljem ravno tako dobro znano, kakor nam, pa ni korajže, žalibog, med tistimi, ki bi morali sami naprej.

Iskreno želimo, naj bi ob pomembni desetletnici res delujočega ljublj. Podpornega društva tobačnega delavstva posnemali po slovanskem jugu vsi naši somišljeniki, vse naše somišljenice in ustvarili mogočno trdnjavo slovenskega proletariata v močni trdnjavi »Jugoslovanske Strokovne Zveze«.

Antimodernist št. 2.

Vipavska železnica.

Pododbor za zgradbo vipavske železnice je minoli torek sklenil naslednjo spomenico:

Na shodu dne 20. svečana t. l. v št. Vidu nad Vipavo se je izvolil lokalni odbor za zgradbo železnice Postojna-Vipava. Na tem shodu se je sklenila sledeča resolucija:

Vipavska železnica naj se združi z južno točko projektovane proge Postojna-Štanjel, ako mogoče pri Razdrtem.

Iz tozadevne debate se je dognalo, da odgovarja proga Vipava-St. Vid-Razdrto-Postojna v prvi vrsti potrebam prebivalstva podnoroške in vipavske doline, kakor tudi kraške planote. Le ako bi bila ta proga iz tehničnih in drugih razlogov nemogoča, naj se vipavska železnica podaljša od Ajdovščine dalje in zveže z nameravano transverzalnó železnico pri Štanjelu.

Že leta 1906, ko se je vršil na prošnjo konsorcija železnice Gorica-Ajdovščina lokalni ogled v svrhu podaljšanja te železnice do št. Vida, izrekli so interesi soglasno željo, naj se ta železnica podaljša čez št. Vid-Razdrto do Postojne. Iz razpisa c. kr. železniškega ministrstva z dne 13. novembra 1906, št. 28.595, ki ga je to ministrstvo izdalo na podlagi razprav vsled prošnje goriškega konsorcija, je pa razvidno, da c. in kr. vojno ministrstvo zahteva, da se ima graditi železnica Postojna-Štanjel z ozirom na sedanjo državno železnico Gorica-Trst, ker je ta proga za vojaške namene najbolj pripravna in tudi dosti ceneja.

Udeleženci shoda z dne 20. svečana t. l. so se z ozirom na navedena dejstva odločili za imenovano resolucijo s prepričanjem, da bode le ista železnica iztekla, za katero se zavzame c. in kr. vojno ministrstvo. Pa tudi v komercialnem oziru odgovarjajo navedene proge, ker se da črta Postojna-Štanjel zvezati pri Dolenjivasi s progo Divača-Pulj in od Štanjela naprej pa pri Tržiču ali Ronkah z železnico čez Červinjan v Furlanijo. Za te proge zavzemajo se tudi primorske občine Krasa, ker bi bile take zveze za iste velikanskega pomena. V tehničnem oziru bi bile ovire neznatne, kajti tako postojnski kolodvor kakor vas Razdrto ležita v isti višini (580 m) nad morjem, in se dajo padci in strmci železnice zlahka zrav-nati. V drugem oziru bi bila pa tudi ta proga Postojna-Trst ali pa Gorica čez Štanjel za več kot 20 km krajša od južne železnice. Pri podaljšanju železnice z Razdrtega na Vipavsko bi se moralo

pač ozirati na padec iste. To se je že povdarjalo pri komisijonelnem ogledu leta 1906, vendar pa to ne bi bile nepremagljive ovire. Za kako drugo zvezo Postojne z Vipavo n. pr. čez Podkraj-Col se ne moremo zavzeti, ker bi od iste vipavska dolina ne imela nobene koristi. Železnice se morajo graditi, da ne odgovarjajo le v tehničnem, finančnem in komercialnem oziru, ampak v prvi vrsti ljudskim potrebam. Ta železnica bi bila pa tudi težko izpeljiva, ker bi šla do Podkrajja, ki leži 800 m nad morjem, vedno navzgor in bi bila tudi izdatno dražja, kakor proge, katere mi želimo; treba bi bilo, ako bi se ta železnica brez dragih predorov gradila od Podgrada navzdol, vsled velikega padca izpeljati serpentine. Na ta način bi bila ta železnica tudi dosti daljša, nego ona iz Postojne čez Razdrto na Vipavo. Notranjska ima izdatno kupčijo z lesom, ki se izvažala ne le v Trst, ampak tudi v Italijo. Znano je, da so tarife južne železnice jako visoki in da je le težko konkurirati nasproti severnim lesnim producentom, kateri imajo za svoje izdelke prikladnejše zveze z Italijo. Z ozirom na to bi bilo velikega pomena, ako bi se nameravala transverzalna železnica Aspang-Wechsel-Brežice, Novo mesto, Bloke mimo Cerknice združila z železnico Postojna-Štanjel.

Pri tem bi se lahko oziralo na Lož in Stari trg, ako bi se železnica, ki je sedaj projektovana čez Javornik na Il. Bistrico in Podgrad ob Javorniku nad cerkniškim jezerom in čez Škocjan zvezala s Postojno. Take zveze bi tudi odgovarjale graščinam Schneeberg in Hasberg, kateri zakladati naše lesne trgovce s svojimi produkti. Tako podaljšana transverzalna železnica bi bila dosti krajša, kakor ona čez Bistrico, ki bi imela še večje strmce čez Stanovnik, kakor ona Postojna-Col.

Končno pripomnimo, da se je za te zveze izreklo več kakor 50 notranjskih občin, katere so tozadevne resolucije odposlale na c. kr. železniško ministrstvo in na c. in kr. vojno ministrstvo. Predlagamo tedaj in prosimo z ozirom na to, da je železnica Postojna-Štanjel že trasirana od c. in kr. vojnega ministrstva, naj centralni odbor za zgradbo kranjskih železnic preskrbi trasiranje proge Ajdovščina-Vipava-St. Vid-Razdrto, eventualno, če je potreba, tudi traso Razdrto-Postojna, oziroma Razdrto-Štanjel, kakor tudi trasiranje nadaljnje zveze te železnice s projektovano transverzalnó železnico mimo Cerknice.

Lokalni odbor za zgradbo železnice Postojna-Vipava.

V Vipavi, dne 29. marca 1910.

B. M. Perhavec.

Prošnja.

Dne 24. sušca ob 11. uri dopoldne je izbruhnil ogenj iz dimnika h. št. 60 v Črni pri Prevaljah. V 15 minutah je gorela vsled močnega viharja že cela zahodna stran vasi. Domača požarna bramba, ki je bila takoj na licu mesta, ni mogla več ustaviti ognja. V pol uri je prišla na pomoč tudi možiška požarna bramba z dvema brizgalnicama,

»Da! Stanujem tukaj pri neki teti, pri kateri se učim gospodinjstva. Danes zjutraj sem pa dobila poročilo.«

In zopet se je udril potok solzá po njenem licu.

»Ubogo devče«, je dejal ravnatelj mehko. Čez nekoliko časa pa je zopet vprašal:

»Pa imaš vendar še mater, ki te lahko tolaži?«

»Ne, nimam je več. Sem čisto sama. In tako tudi moji bratci in sestrice, katerih je še sedem. Ti vsi so v Whitewillu pri znancih. Jaz pa moram kaj zaslužiti. Pa so me dali k teti.«

Ravnatelj je bil ginjen od tolike bolesti in ni znal besed, s katerimi bi lajšal to neizmerno gorje. Molčal je in opazoval nekaj časa deklico, ki je še vedno plakala. Ko je v tem malo prenehala, je vzela zavojček, katerega je odprla. Nekoliko časa je nekaj iskala. Nakrat je prenehala in je prestrašena sklenila roke. Ravnatelj Dirks jo je s strahom opazoval in pričakoval nove tožbe. Toda bilo je čisto prozaično, četudi naivno, kar je sedaj čul.

»Ah«, je zdihovala, »svoj kruh sem pozabila doma. In danes nisem še skoro ničesar jedla v tej naglici in razburjenosti. Kaj naj storim? Pot je še tako dolga!«

»Če ni nič drugega«, se je smejal Dirks dobrodušno, »že lahko pomagam.«

In vzel je iz svoje starinske torbe nekaj kosov kruha, ki so bili namazani z najfinejšim surovim maslom, in ka-

terih kakovost je bila v kričečem nasprotju z zamazano torbo in z njenim tako slabo oblečenim nosilecem.

»Tako«, je dejal, »proti lakoti bi bila preskrbljena. Ali pijače nimam nobene pri sebi!«

»To imam sama, teta mi je dala nekoliko jabolčnega soka. In tega sem vzela, kruh sem pa pozabila.«

»No, zdaj je že dobro. Tu vzemi!« In Dirks je dal deklici vse kruhe, le enega si je pridržal in pričel jesti.

»Zato morate pa z menoj piti,« je dejala mala nedolžno. In odvila je pokrovček raz steklenice in ga rabila kot kozarec. Dirks bi ne bil kot ravnatelj te ponudbe nikdar sprejel. Razžaljivo pa bi bilo, če bi zdaj kot tak navaden popotnik, kakoršen je bil, odklonil ponudbo.

In pil je. In pil je še enkrat, ko mu je dekle ponudilo drugič.

Ravnatelj Dirks se je bil peljal skozi celo noč. Kaj čuda torej, če je bil zdaj truden in se je naslonil v kot! S polzaprtimi očmi je gledal deklico, kako je ostali del njegovega daru povžila. Nato je zaspal, kljub temu, da je bil sklenil, čuti in paziti na svoj zaklad. Ko se je zopet zbudil, je bila prva njegova misel: torba in dijantanti, ki so bili v njej. Naglo jo je hotel zagrabiti, pa ni je bilo več. Dijantanti so izginili in deklica seveda tudi. In naj si je ravnatelj besnel, vpil, prekletnjal: bil in ostal je oropan. Bil je žrtve rafinirane tatice. Transporter Spencer je pa moral dati bogato kosilo.

Kdu b s mislu, de se u ud udmatskega kuvača kumedja tku ulekla, kokr tista vestorja ud jaré kače in pa ud stekliga použa! Ta nar preh sa leberalci kuvača ulekl, pol je kuvač leberalce uleku, nazadne sm pa jest use skp putegnu; kdu u nazadne ta nar več pr te reč prefeteru, se pa dons še na ve.

Jest sm biu unkat spet u Udmat, in za kua? Sej du zde se jest za Udmat še tulk nism brigu, ket se briga udmatsk poslanec iz rotuže, ke gre sam pred vultivam mal pu Udmat pugledat zavle kanalu vole, drgač pa nekol. No, pa jest sm le biu, pa ne de b ker mislu de zavle ubčinsk ch volitu in de b jest murde škilu na kašn ubčinsk stouček. Kai še; udkar sm brau u »Slu-

vence«, de je en mužakar na rotuže lazice nalezu, se še pred rotuž več na upam, še mn pa, de b notr tišu, ke te žvali se jest že ud nekdi bi bujim, ket ta nar hujšga medveda. Jest sm šou holt u Udmat zatu, ke me je moj prjatu Šmon, tu je tist Šmon, ke se je zavle zadnga mojga pisajna u »Slu-vence« za tri dni nekam zariu in zalizu ket lašk použ, ke je pred Menelikuvem šlapam bejžu, pršou naraunast na moj dum na Kudelu puvedat, de je biu telefonfrizer unkat, ke je brau u »Slu-vence« moj pisajne, tku jezen, de je use ušesa, čm rečt: tiste žlice, ke se na ušesa natakneja, preč ud telefona putrgu, nazadne pa še vs telefon razbou. Ta Šmon me je pol tud u imen udmatskeh švasarju puvalu, de morm pridet h Zupančiču na lontak, na kerem uma sklepal, kuku b se dal u ta »Sluvenskmo Narude« udguvort in iz te kulubocje na lepa viža vn zrezat, ke jh je Boltatu Pepe tku nazrečensk putegnu.

Šou sm na ta puvali u Udmat in srečn med potja Sitarjuga Tineta glih pr negaumo ta četrimo štacjone. Ke sm mu pr štamperle brinučka ublubu de s um enkat čas useu in ga u Boltatum Pepete pušten na dougost in na šrukost pumeru, de u vidu, za kulk je gor useu, udkar nima več u kuludvoršk ulc auskoħa, sm ja mahnu naraunast h Zupančiče.

Ke sm not stopu sa se glih Zupančiču mama ju al in tu, kokr m je edn, ke je u štari sedou, puvedu, sam zavle zadnga Boltatuga Pepeta.

kmalu nato one iz Prevalj in Gutstajna. Skupni pomoči vseh požarnih bramb se je zahvaliti, da se je rešil drugi del vasi, posebno pa krasna cerkev in župnijska poslopja.

V celem je zgorelo 60 objektov, med temi 21 hiš, od teh tri trgovine, dve gostilni in elektrarna in ena strojarna za usnje. Vrednosti in hišne oprave niso mogli skoraj nič rešiti. Ljudstvo je brez strehe, brez oprave, brez jedil. Revščina je nepopisna. Toraj pomoč je skrajno potrebna. Škoda se je preračunila na 400.000 K. Zavarovanje pa znaša komaj 200.000 K. Med pogorelci je veliko delavskih družin, katere niso bile nič zavarovane, pa izgubile so vse svoje imetje.

Podpisani pomožni odbor se obrača na javno milodarnost z udano prošnjo, da darujejo ubogim pogorelcem s hitrimi darovi na kakršenkoli način. — Podpore naj se pošiljajo na pomožni odbor ali župnijski urad v Črni.

Milodare sprejema tudi blagohotno uredništvo.

Pomožni odbor v Črni pri Prevaljah, Koroško.

Slovani v Ameriki in ljudsko štetje.

Združene države bodo imele letos uradni popis prebivalstva, kar se imenuje po angleško »Census«. Pri tem popisu, ki se prične prihodnji mesec, pa bi se bila skoro dogodila velika krivica priseljenim Slovencem, Hrvatom, Slovakom in drugim manjšim narodom iz Avstro-Ogrske, ki so jih nameravali označiti samo kot »Austrians«, oziroma »Hungarians«, po odnosnih državah, oziroma državnih polovicah ne glede na narodnost, tako da bi Slovenci in drugi Slovani popolnoma izostali iz statistike Združenih držav. Brž ko so o tem doznali nekateri prvoborniki slovenski v tej državi, so sklenili napeti vse sile, da se ta preteča nevarnost še v zadnjem hipu odvrne. Predsednik Slovaške Lige, gosp. P. V. Rovnianek, se je obrnil posredovanjem senatorja George T. Olivera na ravnatelja popisnega urada, g. Duranda, a brez uspeha, češ — prepozno. Toda vrli slovaški prvoborniki se te odpovedi niso ustrašili, marveč so šli in sklicali v Pittsburgh, Pa., na dan 7. marca velik shod ameriških Slovanov, da se ukrenejo nadaljnji skupni koraki in odpošlje protest v Washington. Shoda so se udeležili zastopniki raznih društev slovaških, ruskih, hrvatskih in srbskih ter mnogostevilni zastopniki slovenskega časopisja v Ameriki. Zborovanje se je vršilo mirno, a resno. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se navaja velika krivica, namenjena Slovanom, ter zahteva, da se Slovani iz avstro-ogrške monarhije v novem popisu prebivalstva Združenih držav označijo s svojim narodnim imenom, a ne kot »Austrians« ali »Hungarians«. Potem je bila izbrana deputacija, da ide v Washington in raztolmači krivico najprej ravnatelju popisnega urada, Durandu, a

nato samemu predsedniku Taftu. Deputacija je vodil g. John Dywley Prince, senator in vseučiliški profesor iz New-Yorka. In kaj je deputacija dosegla? Popoln uspeh! Evo, kaj se poroča sedaj iz Washingtona o popisu prebivalstva in potem o dostavku glede narodnosti: Predsednik Taft je 14. marca izdal proglas, s katerim nujno prosi vse prebivalce v Združenih državah, odgovarjati hitro, točno in natančno na vsa vprašanja, katera jim bodo postavili popisovalci (števeci) ali drugi uslužbenci, ki bodo zaposleni pri trinajstem vsakodesetletnem popisu ljudstva. Popis ljudstva ali štetje prebivalstva se prične dne 15. aprila t. l. Predsednikov proglas je izdan v svrhu, da se prebivalci pouče o namenu ljudskega štetja v nadi, da bodo tem rajši potem sodelovali z uslužbenci popisovalnega urada, kajti v nasprotnem slučaju zapadejo kazni.

Da ustreže zahtevam velikega števila državljanov, rojenih v inozemstvu, je senat 14. marca sprejel nasvetovan dostavek (amendement) k postavi o popisu ljudstva tako, da bo všteto ali vloženo poučilo glede takih oseb. Po sedanjosti postavi je bila zahtevana samo omemba rojstne dežele (države), ampak podan je bil ugovor, da ta izraz ni zadostno določen. Posebno so ugovarjali priseljenci iz Avstro-Ogrske, čije prebivalstvo je sestavljeno iz mnogih različnih plemen. Sprejeti dostavek predpisuje, da se mora pokazati narodnost (nationality) in materni jezik (mother tongue). — Ko bodo popisovalci prebivalstva začeli sredi aprila z delom, bodo označevali vse osebe, rojene v inozemstvu, po njihovi narodnosti in materinem jeziku, namesto samo po rojstni deželi, ako še poslanska zbornica odobri nasvetovani dostavek, ki ga je senat sprejel po predlogu senatorja Olivera iz Pennsylvanije. Poslanec Sabbath iz Čikage je isti dan predložil slično odredbo v poslanski zbornici. Senator Oliver je zajedno z g. Sabbathom deloval na to, da se odredi za Slované posebno štetje, ker nočejo biti splošno označeni kot »Austrians«, oziroma »Hungarians«, ampak zahtevajo, da se označijo kot Srbi ali Hrvati ali Slovenci ali kakoršnakoli je njihova resnična narodnost. — Tako poročila. Slovan-skim zahtevam so v Washingtonu ustregli. Potemtakem smemo biti zadovoljni in ponosni. In ob ljudskem štetju bodo izpovedali, da so Slovenci.

Društvo za krščansko umetnost

je imelo v četrtek, dne 31. marca 1910, v knjižnici kn.-škof. palače svoj redni občni zbor. Podpredsednik ravnatelj Ivan Šubic otvoril shod, pozdravi došle člane, zlasti navzočega društvenega pokrovitelja, premilostnega gospoda knežofa dr. Antona Bonav. Jegliča. Z izbranimi in toplimi besedami se spominja rajnega društvenega predsednika prelata Jožefa Smrekar, ki je umrl 8. januarja 1910. Zahvali se nadalje vsem dobrotnikom in pospeševalcem društva. Nato podeli besedo društvenemu tajniku in blagajniku kn.-šk. taj-

peta nekoč u kozi ruh ugnal, ke nimaja furma za tu, ampak tulk uja pa uštimal, de uja mel Udmatačani še več hec iz nim, kokr sa ga mel du zdej. Sprevidu se pr tem tud, de zame nč več vn na kaže, zatu sm zapisu na en cegalc beseda Bolčuga gespuda, de je ta nar bulš, če člouk zmeri mouči in vč na guvari, ke pol saj u cajtenge na more pridet. Če b vi kuvača na uleki, pa b tud vi na bli putegn. Držite jezek lepu za zubmi, pa na uja Zupančičuva mama nekoč na vas jezen in se giftal.

Bolču gespud maja prou useli keder zineja, za kua b pa to pot na mel. Tku je.

U praznkeh b murde še marskej družga zvedu pu Udmat, če b me ureme in pa Alešuva rožca na ulekla preke Sau, kamer je vandral tulk ldi, de se je kar trl in kerga sm prašu, kam de ja maha, usak m je rekumal preke Sau, de se frišnga lufta m jem; pr Aleše sa pa pol tku frišn lufta užival, de je kar ud mize tekl in de sa ga pol kumi dam nesl, tku sa se jm pud Sauskem frišnem luftam nuge šebile. Nasreče se pa mende ni zgudl nubene, h večm če je kerga lft nazadne u meste tku preuzeu, de sa ga mogli udlifrat na rotuž pu uši; ke zdej sa na rotuže tku sklenil, de usak, ker se u kej pregrešu, u fasu zraven prmernga števila urc tud prmerň števil uši, ke na upaja, de b se drgač mogli znebit teh žvalc; tku jh pa u usak neki udnosu in pulagama jh more zmankat, kokr zmanka u Iblan snega, keder ga sonce in pa gurkota uzame.

Boltatu Pepe iz Kudoluga.

niku Jožefu Dostal, ki je podal naslednje poročilo o društvenem delovanju v minuli poslovni dobi (1907—1909). Namen društva po pravilih je, pospeševati in preučavati našo domačo krščansko umetnost. Za to se je društvo po svojih skromnih močeh trudilo. V očno je došlo nekaj nad 100 načrtov, ki so se ali potrdili, ali popravili ali tudi zavrgli. Društvo hoče in se trudi koristiti tudi umetnikom. Žal, naši slovenski umetniki stoji krščanski umetnosti večinoma ob strani, dočim naši avtodidakti, zlasti slikarji samouki prav pridno vprašujejo za svet pri društvu in si izposojujejo knjige. Isto velja o naših mojstrih umetnih obrti. Društvo tudi strogo pazi na starejše spomenike krščanske umetnosti na Kranjskem. — Nadalje izpopolnjuje in množi društvo svojo knjižnico. Naku-pilo se je mnogo dragocenih knjig. Škofijski muzej se je še nadalje primerno uredil in pomnožil. Ker društvo radi premajhnih denarnih sredstev še ni moglo priti do lastnega glasila, so se objavljali spisi umetniško-zgodovinske vsebine v zadnjem letniku »Izvestij muzejskega društva«. Poleg dosedanjega delovanja pride v prihodnji dobi na vrsto že pričeto obsežno delo za izdajanje slovenske topografije umetnosti. Za to veliko delo hoče moralno društvo še nadalje prositi intelektualnega sodelovanja in gnotne pomoči. Poročilo tajnikovo se je vzelo z odobrenjem na znanje. — Nato je sledilo poročilo o blagajni. Koncem l. 1906 je znašalo društveno imetje 1941 K 18 h. V dobi treh let (1907—1909) je bilo novih prejemkov 1521 K 94 vin., torej znaša vsota vseh prejemkov 3463 K 12 vin. Stroškov je bilo za knjižnico, škofijski muzej, društvena »Izvestja« itd. skupaj 2554 K 77 h. Ostanke torej koncem leta 1909 imetja 908 K 35 h. Račun je pregledan in odobren. — Nato se je vršila volitev odbora, ki šteje po društvenih pravilih 15 članov. Poleg trinajst starih odbor-nikov sta bila izvoljena nanovo gg. dr. Jožef Gruden, profesor bogoslovja in prof. dr. Jožef Mantuani, ravnatelj »Rudolfinuma«. — Pri točki dnevnega reda: Samostalni predlogi je utemeljeval msgr. Tomo Zupan predlog, da se ustanovi lastno društveno glasilo. Razgovor o tem predlogu je bil živahen. G. Francišek Podkrajšek je opozarjal na nekatere cerkvene starine, ki naj se ohranijo. Prosil je tudi, naj se društvo zavzame, da se restavrira zgodovinsko znamenite gotike cerkve na Krtini, na Gradišču in v Praprečah.

Po končanem občnem zboru se je odbor konstituiral in izbral načelstvo. Za predsednika je bil izvoljen g. prelat Janez Flis, generalni vikar in stolni kanonik; za podpredsednika g. ravnatelj Ivan Šubic in za tajnika in blagajnika kn.-šk. tajnik Jožef Dostal. Gosp. ravnatelj prof. dr. Jožef Mantuani se je naprosil, da prevzame varstvo škofijskega muzeja. — V deželni umetniški svet je bil kot zastopnik društva izvoljen kn.-šk. tajnik Jožef Dostal. — K sklepu je še pripomniti, da izidejo letošnja »Izvestja društva za krščansko umetnost« v juniju. Obsegala bodo tudi umetniško-zgodovinske članke ter prinesla životopis rajnega prelata Jožefa Smrekar s sliko.

Jeseniske novice.

Shod. V nedeljo, dne 10. t. m. popoldne ob pol 4. uri bo v »Delavskem domu« na Savi velik političen shod, katerega naj se naši somišljeniki prav gotovo udeležijo. Na tem shodu bo poročal prvobornik in voditelj naše stranke g. dr. Ivan Susteršič. Vstop je dovoljen samo somišljennikom Slovenske Ljudske Stranke. Delavci in kmetje, prihitite združeno in polnoštevilno na prevažni shod! Do veselega in navdušenega svidenja!

Veličastno se je vršila ob najlepšem vremenu velikonočna procesija, ki jo je med pokanjem topčev spremljala tudi polnoštevilna tovarniška godba z ubranimi komadi. Tovarniška godba pač zasluži pohvalo in zahvalo vseh jeseničanov! V velikem številu se je procesije udeležilo tudi železniško, poštno in občinsko uradništvo, orožništvo, Orli, naša društva itd., kar je ljudstvu silno ugajalo. Čast! Zato pa je bilo občinstvo toliko bolj ogorčeno nad surovostjo nekega človeka, ki je ostentativno šel mimo procesije in Najsvetejšega z rokami na hrbtu in klobukom na glavi, dasi mu je godba godla prav na ušesa. Upamo, da se bo na pristojnem mestu temeljito poučil, kaj se pravi tako kruto žaliti verski čut ljudstva!

Surovinam je velikonočni »Slov. Dom« po sodelovanju naše sokolade našel naše Orle, češ, da so brez povoda napadli na Savi pri Markotu nekatere sokole. Mi bi bili o stvari že pisali, pa nismo hoteli niti našim naj-

hujšim nasprotnikom kaliti velikonočnega veselja, dasi vemo, da tovrstni ljudje ne poznajo in ne morejo poznati pravega duševnega velikonočnega veselja. Sedaj povemo, kdo je surovina. Na Sv. Jožefa dan so nekateri naši somišljeniki praznovali svoj god pri Markotu v posebni sobi. Kar pridere nekaj sokolov mednje z vpitjem »živela svoboda«! Potem pa se vrinejo med naše fante, dasi jih ni nihče ne klical ne vabil, ter zažnejo prav po sokolsko zabavljati. Da naši fantje niso bili prav pri volji, poslušati sokolske čvarkarije in jih potem še z vinom zalivati, kar so sokoli pračakovali, se razume. Zato so se jih prav lepo znebili s tem, da so jih postavili iz sobe, nakar so sokoličji jeli moledovati prav po junaško: »Oh, fantje, pustite nas pri sebi, saj smo vsi Slovenci! Naši fantje imajoči čisto prav, da takih zabavljačev in svobodomislec ne trpijo v svojih vrstah. Med dostojne ljudi sodi samo dostojen človek! Kdor išče, pa najde!

Arretirani so baje morali nekaj sokolskih olikancev na jeseniškem kolo-dvoru, ki so se pripeljali doli z dežele, pa so plačali vozne listke samo do Javornika, mesto do Jesenic. Ker so jih na Jesenicah zasačili, pa niso hoteli takoj doplačati globe, so jih za uniformo priprli. Na zdar!

Sokolski jeseniški učitelj jo je tudi prav pošteno skupil. V vlaku od Bleda sem se je peljal povsem miren železničar, ki nikomur ne skrivi lasu. Kar stopi omenjeni sokol k mirnemu železničarju ter ga nahruli: »Ali niste vi hud klerikalec?« Zavzet se ozre železničar na tega sokola in prav pošteno mu jih je hotel povedati, da mu ni prevzela vloge neka poleg sedeča dama, ki jo je sokolu zabelila rekoč: »Kam bi pa prišli, ko bi ne bilo klerikalcev? Prav ima gospod, če je klerikalec!« In sokol jo je s povešenim nosom odkuril. Živelci junaki, ki pred ženo trepetajo v prahu!

Kaj dosežejo »klerikalci«? Med železniškim delavstvom se mnogo govori, kdo več doseže za delavstvo, ali Slovenska Ljudska Stranka, ali soc. demokracija. Delavstvo splošno govori, da se mora obrniti na S. L. S., če hoče kaj doseči. Kdor še tega ne verjame, naj povpraša tiste delavce, katerim je poslanec Piber pomogel do lepih uspehov. Železničarji, le v prometno zvezo brez kakega strahu!

Redno predavanje v »Delavskem domu« na Savi bo v ponedeljek zvečer ob navadni uri.

Naše gibanje.

Kmečka zveza za kranjski okraj bo imela svoj letni občni zbor v torek, dne 5. aprila, ob 1. uri popoldne v Ljudskem domu v Kranju. Na njem bo govoril gospod deželni odbornik Jarc o Kmečkih zvezah in njih razmerju do centralnega vodstva S. L. S. Člani so uljudno vabljeni, da se ga polnoštevilno udeležijo. Odbor Kmečke zveze.

Idrijsko okrožje »Orel« priredi dne 10. aprila t. l. mladeniški tečaj v Idriji, ki se bo vršil po sledečem sporedu: Ob pol 8. uri zjutraj skupna sveta maša. Takoj po maši se prične predavanje, ki bo trajalo do pol 11. ure popoldne. Predavala bodeta gospod Josip Novak, c. kr. učitelj, in brat Josip Vodopivec, predsednik oddelka v Cerknem. Prvi bode razpravljal tvarino: »Orel in vera«, drugi »Orel in narodnost«. Ob pol 11. uri se prične skupna telovadba vseh telovadcev v telovadnici rudniške ljudske šole, ki bo trajala do 12. ure. Po telovadbi skupno kosilo v dvorani hotela Didič. Po kosilu se bo de od 1. do pol 3. ure nadaljevalo predavanje. Govoril bode gospod c. kr. učitelj Avguštin Šabec o telovadbi. — Od pol 3. do 4. ure se vrši telovadba vseh vaditeljev celega okrožja. Ob 4. uri pa bo javno ljudsko predavanje, na katerem bo govoril filozof gospod Ignacij Breitenberger o temi »Kaj in kako naj se bere«, h kateremu so najuljudnejše vabljeni vsi naši somišljeniki.

Prevalje. — Ustanovni shod. Kjer je slovensko katoliško ljudstvo še neorganizirano, tam imajo naši nasprotniki plodonosno polje za svoje nemškutarsko-liberalno seme, ki ga zajemajo iz predalov umazanega »Stajerca« in sorodnih bratcev v nemškonalnih hlačah. Tako je v Prevaljah, kjer nas je dosedaj terorizirala peščica narodnih odpadnikov, združena z nekaterimi privadranimi »heilovci«. Dolgo časa smo sicer vzdihovali nad početjem raznih Pristovov in dajali duška svojem ogorčenju, a ker smo bili needini in brez vsake organizacije, nismo ničesar ali pa prav malo storili v obrambi za naše skupne interese in Pristov je s svojimi kompanjoni nadaljeval svoje izdajalsko delo po receptu »Stajercijancev« ter nemških nacional-

Holt, tlela m zna pa slaba prest, če me mama pgrunta, de sm jest Boltatu Pepe. Na vem, če b ble sam burkle zadost. Zatu sm se lepu putuhu in čaku, de se mam mal souze pušešaja. Mal mil se m je sturl, ke sm vidu mama jokat in s iz fertaham souze brisat, zatu, ke je blu tu ta perukat, de se je taka velika gespa zavle mene jukala. Frajle sa že soje čase res zdehvale za mana, keder sa me vidle, kuku sm ja štolc mahu dol pu Pulanah, al pa de b se kdu zarad Boltatuga Pepeta joku, tega pa še nism doživu.

Pa tud gespud Zupančič sa neki soj ksiht verižel, ke sa jm mama take levite bral in jm vest sprašval, kumu je unkat use izžnedrou in puvedu, kar sa iz nim guvuril, de je pol pršlu use ud konca du kraja u Boltatuga Pepeta.

Nazadne, ke sa se nam souze pušule, m ta reč ni več tku h srce segla, ampak se m je še clu vs ta prizor grozn dupadu in sm s sam na tihm želu, de b ga vidu tud moj prjatu kuvač iz Udmata, ke nem b šla ta reč bl am, ke prou za prou je on tist, ke je taka barufa pu Udmat naredu in gespuda Zupančiča, ke je vnder ta peru za žepanam, tku putegnu in pa še Sitarjuga Tineta zravn, ke je u Udmat ta peru za Zanckam.

Ke se je ta reč usa pučas pulegla, sma se usedl usi skp spraulat en dupis u ta »Sl. Narud«. Sevede sm jest iz med ush udmatskeh mudrijanu znou še ta nar bulš pisat in take reči skp spraulat.

Pr te prložnost sm sprevidu, de udmatsk mudrijani na uja Boltatuga Pe-

cev in ga še nadaljuje. Sedaj pa, ko se nam je resno bati za obstanek tukajšnega slovenskega življa, je prirastla naša nezadovoljnost do vrhunca. Zato se hočemo združiti, da se združeni otresemo naših vampirjev, da se potom izobrazbe tudi gospodarsko dvignemo. V ta namen bomo ustanovili dne 4. aprila svoje izobraževalno društvo, kar je že skrajna potreba. Da bo pa nameravano društvo uspevalo, mu je treba dati trdne podlage in v tem oziru je najboljšje preskrbljeno. Posrečilo se nam je namreč pridobiti g. Fr. Tersegla iz Ljubljane. Shod se bo vršil v ponedeljek, dne 4. aprila, ob pol 9. uri v prostorih Fr. Kristana pri Fari. Može, mladeniči in dekleta, pridite vsi na shod!

— **Bohinjska Srednja vas.** Na velikonočni ponedeljek je govoril v dvorani načelnik Zveze Orlov, g. Vojteh Jeločnik in navzočim možem in mladeničem v navdušujočih besedah razložil glavne temelje in cilje naše mladeniške organizacije. Po govoru so priredili domači Orli nastop v korakanju, rajalnem pohodu, prostih vajah in vajah na drugo. Ob sklepu se je vršil še občni zbor Orla, o katerem bo podrobnejše poročala »Mladost«. Fantje so se iznova navdušili za svoje vzvišene uzore, a tudi oni, ki so imeli dotlej še razne pomisleke, priznavajo, da je naša organizacija potrebna in v resnici zelo velikega pomena za mladino, obenem pa tudi poročstvo za srečnejšo bodočnost našega naroda. Da, Orel, ki je bil prav ob vznožju Triglava in Savice krščen na svoje ponosno ime, ne bo zgrešil nikoli svojega vzvišenega zvonja, ampak se bo dvigal na vedno močnejših perutih do svojih svetih uzorov v nebeške višave!

— **Borovnica.** Na belo nedeljo, dne 3. aprila, se bo vršil v našem društvenem domu ob treh popoldan ustanovni shod »Bogomilek«, t. j. ženskega odseka našega izobraževalnega društva. Povabljeni je vse naše žensstvo. — **Vesela z igrami »Repoštev«** in »Kmet Herod«, pristo zabavo in petjem je radi slabega vremena preložena na nedeljo, dne 10. aprila.

— **Slov. katol. izobraževalno društvo v Kostanjevici** je velikonočni ponedeljek uprizorilo igro »Divji lovec«, ki je izpadla zoper pričakovanje dobro. Vsi igralci so prav dobro rešili svoje vloge, naravnost izvrstno pa je igrala Majda. Vsi gledavci so se zelo pohvalno izrazili o njih. Nasprotniki našega društva in ljudske izobrazbe so hoteli igro na vsak način preprečiti. Najpreje so grozili igralcem, da jih bodo pretepli, ko se bodo vračali od skušenj. Potem so kovarili toliko časa, da so jih pregnali iz prostorov, mislili so, da bodo s tem vzeli igralcem pogum, a dosegli so ravno nasprotno. Kolikor bolj so spletkarili, toliko bolj pogumni so postali vrli igralci. Sad tega poguma pa je bil tako nepričakovano dober uspeh. Upajmo, da igralci sedaj ne bodo odnehali, temveč da bodo ne glede na desno, ne na levo, delali dalje v zabavo in pouk našemu ljudstvu.

— **V Begunjah** na Gorenjskem je priredili na velikonočni ponedeljek prostovoljno gasilno društvo v svojem domu veselico s petjem in igro. Igrali so igri »Nemški ne znajo« in »Starinarica«. Petje kakor igranje je bilo izvrstno. Vsi igralci so bili kos svoji nalogi; občinstva je bilo natlačeno polno. Igra se ponavlja prihodnji ponedeljek zvečer. Ob pol 8. uri je začetek.

— **Iz Bohinjske Bistrice.** Za Bohinjsko Bistrico je bil velikonočni ponedeljek lep in vesel dan, ker so ta dan prvič javno nastopili na odru mladi telovadci Orli, kot odsek izobraževalnega društva. Kot je že poročal »Slovenec«, so priredili tri igre, in te s popolnim uspehom, kar pričajo pohvalne besede občinstva, ki se je, četudi ni prejelo posebnih vabil razen po listih, tako mnogoštevilno udeležilo te prireditve, da je zmanjkalo prostora in so se mnogi morali vrniti. Orli so pokazali tedaj prve sadove svojega truda in dokazali, kaj premore sloga in edinost, kaj zmore organizacija mladeničev, ki temelji na pravi krščansko-uravni podlagi. Nastopali so vsi korektno. Ni treba posebej pohvaliti mladeničev, ki so že enkrat ali drugič igrali, vse priznanje gre tudi tistim, ki so prvič gledali kot igralci z odra zbrano občinstvo. Brez strahu, v zavesti, da nudijo, kar se je največ moglo od njih zahtevati, je vsak pogodil svojo ulogo. Pred igro so nastopili pevci in zapeli izbrano tri pesmi, da bi tudi razvajeno uho ne moglo na njih ničesar pogrešati. Nekaj novega pa je bil nagovor brata Fr. Mavriča o značajnosti, katero naj bi si privzgojili mladeniči, ki naj se z delom in samozatajevanjem utrdi, da postane kremenita, podobna skalnatim goram divnega Bohinja. Za njim je nastopil na odru mladi naraščaj. Po igri došli

Erar Jeločnik je še enkrat navduševal mladeniče za telovadno organizacijo. — Izobraževalno društvo se pripravilo na novo, pač težje prireditve z obilnejšim sporedom. Opravičeno upamo, da bomo napredovali, saj nam za to jamči začetek.

Ij **Za Rokodelski dom v Ljubljani** je nabrala gospa Marija Globelnik kot peto zbirko 16 kron. Darovali so p. n. gg.: Srečko Potnik 5 K; Anton Reiser 5 K; Barbara Čermelj 4 K in Ludovik Černe 2 K. — Iskrena hvala gospej rabiralki, ki se tako vzgledno trudi v korist rokodelstva in vsem gg. darovalcem!

Vseučiliško vprašanje in jugoslovansko vprašanje.

Dogodki zadnjega časa so dokazali zopet jasno, da se na liberalce tudi v najvažnejših narodnih vprašanjih ni zanesti. Zgodovina znanega komunikeja v seji »Zveze južnih Slavena« je in ostane temna točko kljub vsem dolgovetnim popravkom dvornega svetnika Ploja in vsemu bevskanju liberalnega časopisja. Komunike o seji dne 18. marca je prinesla »Bosnische Korrespondenz« na Dunaju. Urednik in izdajatelj te korespondence je Hrzt in stoji v najožjem stiku s poslanci »Zveze južnih Slavena«. Izmisliti si svojega poročila ni mogel, za vsakega, ki količkaj pozna razmere, je jasno, da je to poročilo izšlo iz »Zveze južnih Slavena« in naj se to stokrat ali tisočkrat taji. Komunike je bil objavljen dne 19. marca v vseh dunajskih nemških listih prinesli so ga tudi graški listi, prinesli so ga tudi liberalni slovenski listi.

Značilna je posebno zadnja okolnost, tembolj, ker slovenski liberalni listi niso našli potrebe, spremljati s katerokoli opazko ugovora zoper sklepe, ki so bili storjeni glasom tega komunikeja. Čudna je nadalje okolnost, da načelnik »Zveze južnih Slavena«, Ploj, ki sedi na Dunaju in ki je dne 19. marca bral v dunajskih listih komunike, o katerem sedaj trdi, da je falzifikat, ni videl nikakršnega povoda ta komunike popravljati iz lastnega nagiba, in vendar je bila to njegova sveta dolžnost, ker danes sam priznava, da bi bila »Zveza južnih Slavena« učila verolomstvo, če bi bil komunike resničen.

Šele naš odločen nastop v ostrih, zaporednih člankih, vplivanje raznih članov »Zveze južnih Slavena« je po preteku celega tedna privedlo dvornega Ploja tako daleč, da se je ohrabil poslati nam popravek, in vendar do danes še ni nihče pojasnil, kako je urednik in izdajatelj bosanske korespondence prišel do tega, da je izdal svoj komunike.

Informirali smo se natančno in izvedeli, da je urednik bosanske korespondence skozi in skozi zanesljiv žurnalista, ki le to objavlja, kar dobi. Iz vseh teh okoliščin sledi za mislečega človeka, da se na nekatere elemente liberalne stranke niti v vseučiliškem vprašanju ni prav nič zanesti, saj je znano, da je načelnik liberalne stranke že enkrat skočil čez oje v tem vprašanju in zapustil soglasni sklep »Narodne zveze«. O dvornem svetniku Ploju ve celi svet, na kakšen način je lansko poletje izvršil soglasni sklep, da se obstruira predlogo o laški fakulteti. Kdorkoli pazljivo zasleduje vse pojave v tem vprašanju, mora priti do uverjenja, da je nekaterim jugoslovanskim poslancem znani sklep »Narodne zveze« silno na poti. Ne samo iz strankarskih, temveč iz zgolj osebnih namenov bi nekateri najraje spravili celo naše vseučiliško vprašanje z dnevnega reda in se dali dobrovoljno poraziti v zadevi laške pravne fakultete, in sicer odločni, brezobzirni skrajni odpor edino sredstvo, ki je imamo v rokah, da v doglednem času priženemo tudi slovensko vseučiliško vprašanje do aktualnosti na odločilnem mestu. Po temni historiji komunikeja moramo žalibog zelo dvomiti, da bi se našel v celi jugoslovanski delegaciji tisti možki in odločni nastop, ki je potreben v tako važnem in odločilnem trenutku. Popolno zaupanje imamo v »Slovenski klub«, uverjeni smo, da bo ta storil svojo dolžnost do zadnjega moža. Odkrito pa konstatujemo, da ogromna večina slovenskega ljudstva nima prav nobenega tožadnega zaupanja do nekaterih članov »Zveze južnih Slavena«, osobito pa ne do načelnika te Zveze, o katerem je dokazano, da je v najkritičnejših časih slovanske opozicije spletkaril z vlado in vladnimi strankami zoper stranke »Slovanske Jednote«. Vsakdo, ki pozna količkaj razmere v Jugoslovanski

delegaciji, tudi ve, da je ta dunajski birokrat edina ovira lojalnih in zaupljivih razmer med jugoslovanskimi poslanci. Te žalostne okoliščine konstatiramo in — čakamo. Sredi tega meseca se bo pričela velevažna doba našega državnega zbora, in sicer velevažna ravno za Jugoslovane bolj kot za katerekoli narodno skupino. Videli bomo kakšna bo lojalnost, kakšen bo narodni pogum, kakšna bo možatost in doslednost, kakšna bo osebnost požrtvovalnost izvestnih gospodov v »Zvezi južnih Slavena«. Bojimo se, da nas čakajo nova mučna presenečenja in da bo komunike, ki je danes zatajen še v veliko hujši obliki zadobil žalostno veljavo in resničnost. Če se pa motimo, se ne bo nihče bolj veselil, nego mi.

Mi nimamo nikakega vpliva na razvoj stvari na Dunaju, mi nimamo nikakega vpliva na odločitve »Slovenskega kluba«, še manj pa na one »Zveze južnih Slavena«. Poslanci postopajo kakor sami hočejo, ves razvoj na Dunaju je tedaj popolnoma neodvisen od nas.

A mi na svojem mestu izvršujemo veliko narodno dolžnost, ki obstoji v tem, da odkrito in brez strahu povemo svoje mnenje, naj bo to temu ali onemu všeč ali ne. To svojo dolžnost bomo izpolnjevali tudi naprej, ne zmanjševati se za puščice, ki lete na nas iz tega ali onega kota. Mi čakamo na dejanja jugoslovanske delegacije, osobito na dejanja »Zveze južnih Slavena«. Če bodo njena dejanja hvalevredna, bomo revidirali svoja današnja mnenja po tem pa, kar se je do danes zgodilo, se izraža naše uverjenje v dveh besedah, in te stii: **skrajno nezaupanje!**

Ljubljanski občinski svet

ima redno sejo v sredo, dne 6. aprila 1910, ob šestih popoldne v mestni dvorani.

Na dnevnem redu so poročila: o dopisu županovem glede volivnih komisij za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet; o dopisu županovem glede osnovitve mestne posredovalnice za razpečevanje mesa, mleka in drugih živinskih produktov; o izvolitvi enega zastopnika mestne občine v deželni umetniški svet; o prošnji Marije Španove za dovoljenje izbrisa neke tirjave pri posestvu parc. št. 619, kat. občine Trnovsko predmestje; o dopisu županovem glede uvedbe pobiranja posebne občinske naklade na žganje; o dopisu županovem glede izposlovanja potrebnega kredita za iztrebljenje jarkov ob Opekarski cesti in ob Mivki; o ponudbi Simon Treota za odkup enega stavbišča parc. št. 99/1, kat. občine Gradišče ob Cesti na Rožnik; o prošnji ravnateljstva II. c. kr. državne gimnazije za prispevek mestne občine h podporni zalogi tega zavoda; o prošnji Josipa Lipovška za podporo za zdravljenje na zavodu za bolne na lupusu na Dunaju; o dopisu županovem glede zgradbe delavskih hiš; o dopisu županovem glede delne regulacije Kolesijske ulice ter dovolitve kredita ca. 1000 K v to svrhu, glede regulacije Orlove ulice ter podaljšanja te ulice do Ižanske ceste, glede opustitve uličice med hišo št. 11 in prejšnje »Pisateljskega društva« posesti na Poljanski cesti ter odstopa te uličice M. Koželjevi v svrhu zazidave; glede odkupa Štefan Francotove posesti ob Radecke cesti v svrhu regulacije trga Tabor; glede ustanovitve mestne bolniške blagajne za posle; o prizivu trdke Kregar & Seljak proti odloku mestnega magistrata glede nameravnih reklamnih napisov po mestnem tlaku; glede frekvenca na mestni nemški deški petrazredni ljudski šoli; o dopisu županovem v zadevi nasvetov c. kr. mestnega šolskega sveta glede premestitve mestnega otroškega vrtca iz Komenskega ulice v Vodmat ter ustanovitve še enega mestnega slovenskega otroškega vrtca; o računih o porabi dotacije na c. kr. višji realki v šolskem letu 1909; glede razpisa stalnega mesta učiteljice računstva in prirodoznanstva na mestnem dekliskem liceju; glede sklepa magistratnega gremija o napravi železnih košev za varstvo dreves po javnih nasadih; o dopisu vodovodne zadruga v Spodnji Šiški glede prošnje Josipa Kreuzerja za odpis pristojbine za večjo porabo vode; o prošnji Ivana Lončarja za odpis pristojbine za večjo porabo vode v hiši št. 5 v ulici Stare pravde; samostalni predlog občinskega svetovca Matije Röhla glede neke premembe voznega reda pri jutranjem vlaku dolenske železnice. V tajni seji se bo razpravljalo: o dopisu upravnega ravnateljstva mestne hranilnice radi premembe določb glede sistemizovanih štiriletnic v drugem plačilnem razredu uradnikov mestne hranilnice; glede pomaknenja nekega uradnika mestnega magistrata

v višjo plačilno stopinjo; o prošnji nekega uslužbenca vodovoda za vštetje nekaj izven mestne službe prebitih let v pokojnino; o prošnji vdove nekega bivšega policijskega uslužbenca za pokojnino in posmrtno četrt; o prošnjah za razpisano mesto vrtnarskega pomočnika; o prošnji nekega uslužbenca mestne policije za bolniško podporo; o prošnji neke učiteljice mestnega dekliskega liceja za nagrado; o prošnji nekega elektrarniškega uslužbenca za nagrado; o prošnjah za razne koncesije.

Iz društva sv. Rafaela.

— Glede delavne prilike v slovenskih naselbinah v Združenih državah Severne Amerike je dobilo »Društvo sv. Rafaela« sledeča poročila: Eveleth, Minn. Slovenskih naseljencev je tukaj precejšnje številno. Tukaj v rudokopih se še dobro zasluži, seveda se mora tudi trdo delati. Zatorej, ako ni človek čvrst in zdrav, mu ne svetujem sem hoditi, ker tukaj se težko delo dobi, da ne bi bilo treba težko delati, ker železo je že tako težko, to vsak vé. — Indianopolis, Ind. Kar se tiče dela v tukajšnjem okraju, gre zmeraj bolj po slabem, je vedno dovolj štaparjev, ki si hodimo iskat dela, ali zastoj se je truditi, le težko se dobi delo. Plača je glede cen živilom veliko premajhna. — Sheboygan, Wis. Kar se tiče dela, gre še precej dobro, samo plača je majhna, pa moramo biti potrpežljivi, ker si ne moremo pomagati; štrajkati skoro ne moremo, ker pre malo zaslužimo, a brez zaslužka ne bi mogli dolgo živeti, torej moramo biti modri in varčni, pa bo dobro. — Bridger, Mont. Kar se tiče dela, imamo dva premogova rova, v katerih se je do meseca marca prav dobro delalo. Sedaj nam pa obetajo le po dva ali tri dni v tednu. Dosedaj smo si večkrat privoščili kak sodček ječmenovca, tudi zapeli smo in se lepo zabavali, sedaj pa tega menda ne bode več. Rojakom za sedaj ne svetujem sem hoditi za delom, ker mislim, da bomo morali iti s trebuhom za kruhom. — Camas, Wosh. Z delom gre dobro, ali plača je tako piškava, da komaj zadostuje za življenje. Na ječmenovec pa še misliti ni, in zakaj? Ker so nam dali »ta suho« in tudi v žepu ne ostane nič, ko se plača hrana in stanovanje. Delo je pa tako: Ako katerega veseli tesarско delo, je tega dovolj in dobrih tesarjev tudi primanjkuje. Če katerega Slovenca to delo veseli, ga dobi, a znati mora angleško. Plača ni preslaba — 2 dolarja 57 cent. do 3 dolarje pri delu 10 ur. — Navadno delo se plačuje po 1 dolar 75 cent., 2 dolarja in 2 dolarja 25 cent.

ČEŠKE PROTIVOJAŠKE DEMONSTRACIJE.

Most, 1. aprila. Kakor znano, je bilo mnogo čeških vojaških novincev kaznovanih, ker so pri naborih nosili demonstracijska znamenja. Bili so večinoma člani mladinskih organizacij čeških narodnih društev iz severozahodnih čeških premogovnih pokrajin, kjer se je zlasti razvijala protivojaška propaganda. Naborniki, ki so prišli v četah pred naborno komisijo, so nosili protivojaške kokarde, dve roki, ki držite zlomljeno puško z napisom: »Neni halir, neni muž.« (Nobenega vinarja, nobenega moža.) Nekateri so nosili črne žalne znake na rokavih. Ker so bili tudi ti demonstranti kaznovani, so predvčerajšnjim prišli naborniki oblečeni v črne obleke s črnimi ovratniki. To pot oblasti niso nastopile proti mladostnim demonstrantom.

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglaša, da hoče Kathreiner in vzame le take izvorne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja.

DUNAJSKO ŽUPANSKO VPRAŠANJE.

Razširja se in potrjuje vest, da se je na Brionih razgovarjal prestolonaslednik Franc Ferdinand s trgovinskim ministrom dr. Weiskirchnerjem. Baje se je v tem razgovoru konstatiralo, da v doglednem času ni pričakovati take rekonstrukcije vlade, da bi mogel dr. Weiskirchner postati ministerski predsednik, na kar se že dolgo misli. Zato so najvišji krogi mnenja, da bi dr. Weiskirchner mogel prevzeti župansko mesto na Dunaju in zato vlada njegovi demisiji kot trgovinski minister ne bo zaprek delala. Začasno hoče dunajski občinski svet imenovati za župana prvega podžupana dr. Neumayerja, definitivno volitev pa določiti na 28. t. m. Weiskirchner bi potem takem že ta mesec demisioniral.

Kaj je na tej vesti resnice, je seveda nemogoče presoditi. Gotovo je to, da, čimdelj krščanski socialci ugibajo, kaj in kako naj naredi, tembolj kričijo nasprotniki, ki razširjajo vesti, da je stranka v razsulu. Socialdemokrat Schummeier je na shodu napovedal najskrajnejši boj krščanskim socialcem na Dunaju.

NEMŠKA NESTRPNOST.

V Budjejevicah je izjavil nemški državnozbornski poslanec Nitsche, da se bodo Nemci tako dolgo bojevali in ostali trdovratni, dokler ne dosežejo narodne ločitve na Češkem.

Iz tega in drugih znamenj se jasno razvidi, da Nemci na Češkem nočejo sporazuma in tudi ne miru v državi, ki je precej od tega odvisen. Nemci hočejo komandirati ali pa vzdržati stanje nejasnosti in preprirov, kar je zanje ugodno, ker s pomočjo vlade in uradništva love ribe na kalnem.

Pa bo tudi nemške ošabnosti enkrat konec.

PROPAD MAŽARSKIH KRIČAČEV.

Od povsod prihajajo izjave simpatij za Khuena. Tako vnovič iz Debrečine, Sopronja in Raba. Mestni sveti obnem obsojajo Justhovce. Justhovci in Košutovci se pa medseboj vedno hujše prepirajo. Kandidati za vladno stranko se Khuenu kar ponujajo. Res, ta mož ima srečo, pa tudi pamet.

Zanimiva je vest, da hoče bivši minister Kristoffy zopet začeti akcijo, naperjeno zoper Khuenovega zaveznika, grofa Tisso, ki je nasprotnik volivne reforme. Kristoffy dela za splošno, enako in tajno volivno pravico, zoper Khuena pa pri volitvah ne bo nastopil.

Kaj pa Khuen sam z volivno reformo misli, je še vedno velika tajnost. In to je edina temna točka njegovega nastopa. Vederemo!

HRVAŠKA.

Tudi ban Tomašić ima srečo, kakor njegov gospodar grof Khuen. Včeraj so namreč Frankovci v saboru s svojo obstrukcijo nehali. Sabor se peča že z budgetom.

Obstrukcija je trajala samo en dan. Poslanec Zatluka je izjavil, da so Frankovci ustavili obstrukcijo, ker je odloženo njegovo nameravano zaključenje od 16 sej.

Glede volivne reforme se vrši danes pri deželni vladi konferenca, ki se tiče posameznosti, zakaj temeljni principi so se že sporazumno s strankami večine sprejeli. Kakor znano, bo hrvaška volivna reforma število volivcev skoroda popeterila.

Za župana v Zagrebu bo bržkone izvoljen arhitekt Holjac.

NEZADOVOLJNOST V SRBIJI.

Kralj Peter je v Rusiji, ko je obiskal ruskega carja, izvedel nekaj jako neprijetnega in zato so zdaj srbski krogi brez izjeme silno nezadovoljni z uspehi tega potovanja in svoje nezadovoljnosti tudi ne skrivajo. Vsi listi brez izjeme se pritožujejo, ker je Rusija ravno ko je sprejela srbskega kralja, sklenila sporazum z Avstrijo, ki gotovo ni v interesu srbskih aspiracij. Vrh tega je ruski car kralja Petra razžalil, ker ni hotel sprejeti reda Karagjorgjevičev.

Stvar je enostavna ta: Rusija ima od nekdanj to navado, da drži le s tistim, ki jim imponira. Za slabše se Rusija ni nikoli veliko brigala. Če se pa je brigala zanje, jih je — anektirala. Tako je naredila s Poljsko in Finsko. Če bi Srbi hoteli biti pametni, bi lahko iskali pomoči tam, kjer bi jo tudi dobili, toda oni se dajo le voditi od magične veličine Rusije in bombastičnih besed, za katerimi je vse otlo...

Umor na Begunjski.

(Izpred deželnega sodišča.)

Danes se vrši razprava proti lovcu barona Borna Pavlu Eisenpass. Položaj opisuje obtožnica tako-le:

C. kr. državno pravdnštvo v Ljubljani toži pri c. kr. deželni sodnji v Ljubljani Pavla Eisenpassa, rojenega 17. januarja leta 1870. v Adriachu pri Frohnleitu na Štajerskem, pristojnega v Rotleiten, katolič, oženjenega lovca pri Sv. Ani, doslej še nekaznovanega, ker je 25. novembra leta 1909. na Begunjski v lovskem okrožju barona Borna ustrelil s puško v nesovražnem namenu v smeri proti Jakobu Rožiču, s čimur je izvršil dejanje, katerega naravne, za vsakega jasne posledice bi mogel sprevideti, ker more povzročiti nevarnost za življenje in telesno nevarnost. Na ta način je povzročil smrt Jakoba Rožiča in prestopke proti varnosti življenja, ki je kaznjiv po 2. odstavku § 335. kaz. zakona. — Vzroki: Oba visokošolca Stefan Sink in Jožef Kremenšek sta stanovala, da bi študirala čez poletje, deloma v takozvani rudarski koči, deloma v »Vilfanovi koči« na gori Begunjski. Lov na pobočju te gore je last različnih najemnikov. »Vilfanova koča« je v lovskem okrožju Valentina Šturma, vzhodno od njega pa se nahaja lov barona Borna, kateremu je mnogo na tem ležeče, da na njegovem lovu ni divjih lovcv. Sink kakor tudi Kremenšek sta imela od Šturma dovoljenje, da smeta v njegovem okrožju loviti. Oba sta imela tudi puške, Sink risano flobertovo puško, Kremenšek pa flobertovo puško in še neko drugo. — Popoldne, 24. decembra je prišel v »Vilfanovo koč«, ki jo je čez poletje oskrboval Anton Pogačar, kajzarjev sin Jakob Rožič, ki je prej na gori sekal les in spravil orodje v koči, ter ga je prišel omenjeni dan iskat. — Če so Sink, Kremenšek, Pogačar in Rožič hodili 24. novembra po lovskem revirju grofa Borna, oboroženi s puškami, se ne more dognati. Lovca Pavel Eisenpass in Anton Steffel trdita, da sta oni večer videla hoditi v revirju štiri može, od katerih sta bila dva oborožena. Ker je nastala tema, jih nista mogla zasledovati. — Naslednji dan je šel zato Eisenpass, ker je bil Steffel zadržan, sam v lovišče, da bi zasledoval divje lovcv. Proti 9. uri zjutraj je zagledal v lovišču zopet štiri može, dva bolj oddaljena, dva pa v bližini. Ta dva moža sta bila Sink in Rožič. Oba sta bila oborožena s flobertovimi puškami. Ali sta ta dva skupaj odšla, da bi lovila na prepovedanem svetu, se ne more dognati. Medtem ko Pogačar trdi, da je Rožič na vse zgodaj odšel s Kremenškovo puško ter da je Sink pozneje istotako odšel s Kremenškom, trdi Sink, da se ne more spominjati, ali je sam ali z Rožičem zapustil »Vilfanovo koč«. Kakor tudi Sink nadalje trdi, se je hotel samo sprehajati v Šturmovem lovišču. Ker je bilo pa jutro krasno in se je zlasti vrh Begunjske lepo videl, je sklenil, da spleza še enkrat na vrh, predno zapusti letovišče. Pot na vrh pa pelje skozi Borno lovišče. Da bi ne imel kakih sitnosti, je poprej privezal petelina puške z vrhico. V Borno lovišču je slučajno prišel skupaj z Rožičem, ko mu je malo poprej odnesel veter klobuk, ki ga je našel potem Kre-

menšek in ga prinesel domov, Sink in Rožič sta se vsedla na neko skalo ter se razgovarjala med seboj. Tukaj ju je presenetil Eisenpass. Kar se je potem zgodilo, se ne more dognati s popolno gotovostjo. Gotovo je, da ko sta sedela brez vsake slutnje na skali, da je počil strel, ki pa ni nikogar zadel. Eisenpass trdi, da je za slučaj upora pripravil puško, pes pa je potegnil za jermen in se je strel nepričakovano izprožil. Vsled strela sta Sink in Rožič prestrašena skočila narazen, vsak je pobegnil v drugo smer. Kmalu nato je počil drugi strel, in Sink, ki se je obrnil, je videl, da je Rožič padel po strmini navzdol. Eisenpass je nato tekkel za Sinkom, dvignil tudi puško, kot bi meril, vendar pa ni streljal. Sink je bežal v strahu dalje, skril puško pod neko skalo, kjer se je pozneje našla z zavezanim petelinom, ter je pozneje prišel okoli pol dneva v rudarsko koč. Niti Sink, niti Kremenšek nista nikomur nič povedala o dogodku in tako so se šele oktobra začela poizvedovanja po Rožiču, ki je od onega dne izginil. Šele 28. novembra 1909. je našla sodnijska komisija na mestu, kjer se je izvršil dogodek, Rožičovo truplo. Truplo je bilo popolnoma strohnjeno in razdejano od črvov, glava je manjkala in je ni bilo mogoče najti. Mogoče se je zaradi trohobe sama odločila ter se je zvalila po strmem pobočju, ali pa so jo kam zavlekli roparske živali, kar se je zgodilo pri poginolihih srnah in gamsih, kakor uči izkušnja. — Torej bi bilo komaj dvomiti, da bi ne bil Rožič od drugega strela zadet, oziroma ubit. Na truplo se seveda ni našlo rane od strela, brez dvomno pa je bil zadet v glavo. To mnenje se tudi strinja s tem, da je Rožič — kakor izpoveduje Sink — padel po pobočju, ne da bi kaj zavalil. Na mestu najdeni klobuk je sicer preluknjan, kar sicer direktno ne dokazuje, od česa, ter je mogoče bil prestreljen samo pri kakšni tekmi, strelnih poizkušnjah, in je tudi bržkone od kakega sličnega dogodka, kakor kaže položaj. Če se nadalje vpošteva, da ni Rožičeva smrt z ničesar drugim utemeljena, se more edinole sklepati, da je bil Rožič ustreljen. Kausalna zveza s tem dokazana. — Vprašanje je le, ali je Eisenpass ravnal v sovražnem namenu? To vprašanje se ne more potrditi. Priča Sink ne more izpovedati, oziroma trditi, da je Eisenpass meril na Rožiča. Eisenpass priznava strel, zanika pa vsak sovražni namen. Videl je skočiti moža po strmini navzdol, vendar se pa ni za njega zmenil, ker je tekkel za njegovim tovarišem. Da bi bil prvi zadet, na to niti ni mislil, tudi mu ni pozneje sledil, ampak je šel domov. Te odgovornosti se mu ne more dokazati. Sicer trdi Sink, da je Eisenpass, ko je tekkel za njim, tako blizu prišel ob kraju, kjer je Rožič ležal, da je moral Rožiča videti. Vendar so te Sinkove izjave zelo nezanesljive. Kajti Sink sam je bil v veliki razburjenosti in strahu, tekkel je proč, kolikor je mogel; zato je nemogoče, da bi mogel krajeno situacijo presoditi le napol, posebno še v razpakanem, skalnatem pogorju. Sink sam ni vedel, da je Rožič zadet, zato tudi ni ničesar naznanil. Zato tudi ni mogel videti, kje Rožič leži. Ogled na licu mesta pa je dognal, da je Rožič s svojega stališča primeroma daleč padel v

kotlino. Če je obrnil Eisenpass pozornost na Sinka, bi ne mogel videti Rožiča. Videti bi ga seveda moral, ako bi gledal v kotlino, to pa se ne dá dokazati. Tudi se namreč ne dá določiti natančna črta, po kateri je sledil Eisenpass Sinku, ker bi bila taka določevanja tudi komaj mogoča. Zato se zdi verjetna Eisenpassova trditev, da je videl Rožiča skočiti po strmini navzdol ter je tako mislil, da je pobegnil. — Odgovornost pa vendar podpirajo tudi drugi momenti. Eisenpass je malo dni po dogodku v mesečnem raportu na svojega gospodarja opisaval dogodek popolnoma od strani svoje odgovornosti. Torej ni dogodka skrival. Eisenpass je doslej služil raznim gospodarjem na Štajerskem ter se je doslej vedno brez graje obnašal. Tudi sodnijsko ni še kaznovan. Torej se mora smatrati, da je imel samo namen preplašiti divje lovcv in je streljal, da bi slišali žvižgati kroglice, a je po nesreči zadel Rožiča. Sovražnega namena ni imel, pač obsega njegovo dejanje vse znake prestopka po § 335. kaz. zakona. To je nepremišljenost največje vrste, streljati v smeri proti ljudem, četudi samo za strah, ker se v takih slučajih ne vé, kam bo zadela kroglica. Eisenpass bi moral zlasti kot lovec vedeti, da se more na ta način zgoditi nesreča. Zatorej je odgovoren za Rožičevo smrt in je vsled tega obtožba na vse strani utemeljena.

Senatu predseduje dvorni svetnik Pajk; votanti so gospodje svetniki: Einspieler, Kobler, pl. Luschan, obtožbo zastopa državnega pravdnika namestnik dr. Neuberger, toženca zagovarja dr. Krisper.

Eisenpassovo zaslišanje.

Eisenpass je velik človek, oblečen v lovsko obleko. Izpoveduje nemško. Eisenpass izpove, da je streljal le, da prestraši, ker se mu je zdelo, da so bili Sink, Pogačar, Kremenšek in Rožič divji lovcv. Prejšnji večer je čul strel. Ustrelil je v zrak, da bi jih prestrašil. Ker je videl, da so namišljeni lovcv pobegnili, jih ni zasledoval. Z vso odločnostjo trdi, da ni mogel nobenega zadeti, ker je streljal v zrak. Razdalja je znašala 150 pri prvem in 180 do 200 korakov pri drugem strelu. — Dvorni svetnik Pajk kaže po kroglici predti klobuk, kakor tudi skico kraja nesreče. Eisenpass izpove, da ko je streljal, je Rožič stal mirno. Videl ni Rožiča ležati. Sink je nosil puško, pri Rožiču ni videl puške. Na Rožiča in Sinka ni klical, ker bi to nič ne pomagalo. Z oboroženimi divjimi lovcv še ni imel ničesar opraviti. Na dr. Krisperjevo vprašanje odgovori toženec, da je njegova glavna dolžnost prijeti divje lovcv. Dr. Krisper predlaga, naj se prečita prisega lovcev. Dvorni svetnik Pajk to stori. Na dr. Krisperjevo vprašanje toženec izpove, da je kmečki sin. Veselje je imel vedno do lova. S 26 letom je napravil izkušnjo v Gradcu. Lovec je že 14 let. Po njegovem mnenju je Rožič padel in se ubil. Gorovje je zelo skalnato in strmo ter obraščeno z ruševjem.

Dvorni svetnik Pajk prečita nato zapisnik, ki ga je napravila sodna komisija dne 28. novembra 1909. Glave in puške komisija ni mogla najti. Konstatirala je komisija, da se lahko pade s prostora, na katerem je stal Rožič. Pot je zelo nevarna in strma.

Zagreb.

Kralj. hrv.-slav.-tal. dežel. vlad.
ukaz 31. jul. 1900; št. 3767.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : **Franckov:** pridatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varietna znamka.

Rogaška Slatina

na 10. fejša n magneziji.

Glauberjeva solna voda: Tempel-, Styria-, Donau-voda.

Svetovno znana zdravilnica s pitno vodo pri: kroničnem želodčnem in črevesnem kataru, žolčnem kamnu, boleznim na ledvicah, diabetes, protinu, debelosti, zaprtju. Vsa zdravljenja z mrzlo vodo, kopeli z elektriko in navadne kopeli, zdravljenje s paro in vročim zrakom, zdravilna telovadba, inhalatorij, solne kopeli, polna kopel, kopeli z ogljeno kislino za srčne bolezni in nevrastenijo. Specijal. za želodčne, sladkorne in protinske bolezni, šec. hrana in zdravljenje z mlekom.

941

Gorski vrelci, električna razsvetljava, lifti, kanalizacija.

Boгато opremljeni hoteli, stanovanja. Železnična postaja.

7-1

Zaslišanje prič.

Dr. Krisper se upira, da bi bili za-prisežani Šink, Kremenšek in Pogačar. Noče denuncirati, toda varovati mora koristi svojega klienta. Lahko se sumi, da so ti štirje bili divji lovci in naj bo do veseli, da niso za to preganjani. — Med izpovedbami prič so velika protislovja. Ne znamo, kaj se je zgodilo na Begunjski. Kakor divjo zver so pustili Rožiča ležati. Šink se je izgovarjal, da slučaj ni mogel naznaniti, ker je moral napraviti izkušnjo v Pragi. — Dr. Neuberger izjavi, da nima nič zoper to, da se zaprisega odgodi.

Šink Štefan, zdaj v sodni praksi, je stanoval na planini, povabil je Kremenška k sebi. Šturm mu je rekel: Kadar ti bo dolgčas, vzemi puško pa streljaj, kolikor hočeš. Kremenšek je prinesel flobertpuško s seboj. Puško je dejal pod havelok, ki ga je zapel. Ležala sta s Kremenškom, ko sta čula strel, sta zbežala. — Lovci se pomerili pozneje tudi puško proti prič. Morebiti se imam zahvaliti le slučaju, da nisem bil ustreljen, ker ni mogel več puške nabiti. — Pajk: Zakaj ste se pa bali? — Priča: Med poštenimi lovci se ni treba bati. — Pajk: Zakaj ste bežali. Žandar ne bo streljal, če se gre z njim. — Priča: Pred žandarjem bi tudi ne bežal. — Pajk: Da se nobeden ni briga za ustreljenega Rožiča, je jako čudno. — Priča: Prepričan sem bil, da ga bo šel lovec iskati. Dr. Krisper: Ali ste imeli lovski list ali orožno karto? Priča: Ne. Dr. Krisper: Zakaj niste naznanili slučaj? Priča: To je bila dolžnost lovčeva. Dr. Krisper: Na vsak način se mi zelo čudno zdi, da jurist kaj takega ne naznani. Morebiti bi ta človek (Rožič) ne bil poginil, če bi se bilo kaj zgodilo!

Priča Kremenšek Jožef se ne ve dobro spominjati, kaj da mu je povedal Šink, ki je sodil, da ni mogel biti Rožič posebno ranjen. Ustrelil je eno veverco. Naznanil slučaj pa ni, ker se je zanašal na Šinka in lovca.

Priča Franc Pogačar je prenočil v koči. Zjutraj je Rožič vstal in šel vun. Nazaj ni več prišel. Gledat ni šel nihče za njim. Flobert je vzel Rožič s seboj. Kremenška je še skrbelo, če prinese flobert nazaj. Šink in Kremenšek sta šla vun. Prvi je prišel nazaj v koč Kremenšek, ki je prinesel Šinkov klobuk, ki ga je našel na stezi. Med potjo je Šink pripovedoval, da je neki lovec streljal na Rožiča. Rekel je Šink: »Kar naenkrat je počilo.« Rožič je skočil na levo, Šink na desno. Videl je, da se je Rožič preobrnil, zavpil pa ni. Do mrtvega zadet ni bil, pač pa ranjen. Dr. Krisper: Zakaj pa niste žandarju naznanili? Priča: Ker so rekli Šink, da mora to lovec naznaniti. Dr. Krisper: Zakaj niste povedali žandarju, kar vam je Šink povedal?

Jožef Tušar je slišal na predvečer le petje iz koč. Drugi dan je čul, da je enkrat ali dvakrat počilo. Okoli pol 11. dopoldne je prišel Šink k njemu. Ne vé se spominjati, če mu je Šink kaj pripovedoval o tem, da je bil Rožič ustreljen. Ljudje so mislili, da je šel Rožič na Koroško.

Anton Steffel, Bornov lovec, je tudi videl prejšnji večer štiri divje lovece. Eden je streljal navzdol. Čakala sta z Eisenpassom nanje. Drugi dan mu je Eisenpass pripovedoval, da je zopet naletel na te štiri lovece in da mu je ušel strel. Ko ga vpraša predsednik, kaj da sodi o streljanju, pravi: »Schleßen kann man nicht, solange niemand angreift«.

Albert Ergenzinger, Bornov oskrbnik, izpove le, da mu je Eisenpass takoj poročal, da je streljal.

Nato čita dvorni svetnik Pajk razne spise. Med njimi je zanimiv, ki naglašja, da se na Rožičevem klobuku ni našlo nič las in nič možgan. Sanitetni svetnik dr. Schuster izjavi, da se je glava lahko odtrgala in se zvalila po strmini, ko je strohnal vrat. Lahko bi se bil tudi ubil. Klobuk bi lahko tudi deževje in sneg spralo. Dr. Plečnik se pridruži splošno izvajanjem dr. Schusterja, samo zdi se mu, da bi se rajni Rožič ob mali strmini ne mogel ubiti. Dr. Krisper: »Čital sem po dunajskih listih, da so se ljudje ubili na trotoarjih. Dr. Plečnik: Videl sem že slučaje, da so sedeli ljudje v gostilni in veselo pili, pa se zadeti od mrtvouda mrtvi zgrudili. Splošna veselost, ki se ji pridruži tudi »zafkrneni« dr. Krisper. Prečitajo še nato izpovedbe prič Rihterič, Telban, Ulkman, Šturm, Kleindienst, Janša, Jožef in Franc Zajc, Ivan Avsenek, ki glede na dogodek sami ničesar ne vedo. Rožiča opisujejo, da ni bil sploh prijatelj lova, kakor tudi, da je Eisenpass izpraševal po Rožiču in da je Steffel grozil, da bo postrelil vse divje lovece. — Dvorni svetnik Pajk: No, kaj pa k temu pravite? Steffel, precej v zadregi, se izgovarja, da še ni nobenega

ranil Dvorni svetnik Pajk: Govorili ste nekoliko v lovski latinščini.

Razprava se nadaljuje ob pol 4. uri popoldne.

Dnevne novice.

+ **Položnice za »Sklad obmejnih Slovencev«** smo priložili današnji številki »Slovenca«. Vljudno prosimo vse cenj. čitatelje, naj se po možnosti spomnijo z malim darom naših bratov onstran mej, obenem pa nujno opozarjamo na tiskane opazke na teh položnicah. Vsak znesek, ki se vplača na pošti po teh položnicah, se porabi kot dar za obmejne Slovence in bi torej drugačne pošiljave ne dosegle svojega namena.

+ **Liberalni listi in vseučiliško vprašanje.** Liberalne liste smo spravili v silno zadrego, ker nismo hoteli znani komunicirati brez opazke pogoltniti, kot so to storili liberalni slovenski listi. Namestu, da bi se postavili na naše stališče proti komunikeju in vsem spletkam proti slovenskemu vseučilišču — psujejo nas. Najbolj čudno postopa pri tem »Edinost«. Ne razumemo, zakaj se ona tako razburja, ker smo vendar takoj povedali, da dr. Rybářa ni bilo na Dunaju, ko je bila tista seja »Zveze južnih Slavena«, o kateri je govoril komunike. »Edinost« je celo spustila v svet odprto pismo na dr. Šusteršiča, v katerem zdihuje o potrebi skupnega nastopa. Svetovali bi »Edinosti«, naj se ne peča samo s »Slovenčevimi« članki, ampak vsaj nekoliko tudi s članki »Slovenskega Naroda« in drugih liberalnih slovenskih listov in napravi naj kako podobno »Odprto pismo« na naslov liberalne slovenske stranke. Po mnenju »Slovenčevih« časnikarjev bi bilo to edino umestno. Ne vemo, ako bo dr. Šusteršič »Edinosti« kaj odgovoril. To je njegova stvar. Mi pišemo, kar mi hočemo in smo za to tu, da kritikujemo, kar je kritike potrebno. Mi nismo nobeno oficijelno glasilo stranke, ne »Slovenskega kluba«, ne glasilo dr. Šusteršiča, ki je izvedel slučajno za Plojev popravek še-le po svoji vrnitvi iz Maribora v terek zvečer, ko mu je popolnoma slučajno povedal eden »Slovenčevih« urednikov, da je »Slovenec« dobil popravek od dr. Ploja. Velika perfidnost je torej napadati dr. Šusteršiča, ki ne sedi v nobeni redakciji, tudi v naši ne, ter torej ne more za popravke izvesti drugače, ako jih bere v listu ali ako mu slučajno kak urednik pove. S takimi osebnostimi dela liberalno časopisje za velevažen »skupni nastop«. Če bi to časopisje resno hotelo tak skupni nastop, bi uvidelo, da tu dela oviro edino le hofrat Ploj, ki je navaden dunajski birokrat in drugega nič.

+ **Slovenski liberalci z obema nogama v vladnem taboru.** Vlada barona Bienerttha se pravkar nahaja v taki zagati in nejasnosti, kakor še nikoli popreje. Načelnik Poljskega kola dr. Glabinski je vladni naznanil, da ne prevzame več posredovanja med Čehi in Nemci. Dr. Glabinski je to zaradi tega izjavil, ker je v Poljskem kolu močna struja, ki nikakor noče, da bi se Poljaki eksponirali za Nemce in vlado in slednji pomagali iz zagate, katero je sama zakrivila. Baron Bienertth je zavoljo odpovedi dr. Glabinskega tako vse upanje na česko-nemško poravnavo izgubil, da namerava pogajanja odložiti za po Binkošti. Položaj je torej za vladno velekritičen in vladni voz je popolnoma obtičal v blatu. Spričo tega položaja pa slovenski liberalci ni najo nujnejšega opravka, kakor da se zagnajo v »Slovenski klub« in v dr. Šusteršiča, ki je voditelj v boju zoper najbolj nemško vladno, kar smo jih sploh imeli. Toda to našim dvajsetsepterskim junakom še ni zadosti. V »Narodnem Dnevniku« prvega aprila so se naravnost in brez ovinkov lotili »Slovenske Unije« same in njeno delo ter odpor zoper vladno v nič devljejo. Pišejo dobresedno tako-le: »Komaj mesec dni je tega, kar je bivši min. dr. Fořt na shodu v Časlavi kar najostreje grajal sedanjost politiko »Slovenske Unije« na Dunaju, in ji očital, da je doživela žalosten fiasco... Istega mnenja so češki naprednjaki in radikali, celo agrarci so nezadovoljni s »Slovensko Unijo«, kakor jasno kaže baš Udržalova izjava.« — Kakšne zlobne neumnosti! Kar se naprednjakov tiče, sta to Masaryk in Drtina, ki imata, odkar traja boj »Unije«, svoje posebne nazore. Češki radikali pa zato z »Unijo« niso popolnoma zadovoljni, ker jim je še premoval radikalna, drže pa zvesto z njo, kadar se gre zoper vladno in ne zbežijo pri glasovanjih kakor izvestni člani »Zveze južnih Slavena...« Vrli Udržal pa je le to izjavil, da bi bilo v »Uniji« želeti še več

solidarnosti v boju zoper vladno. Isto je rekel dr. Fořt, ki je svoj govor v Časlavi končal z besedami: Več edinstva! — Tako je, liberalci pa s svojimi lažmi in zahrbtnimi napadi na združeno slovensko opozicijo ne bodo zakrili dejstva, da so vladni popolnoma prodani!

+ **Imenitno priznanje.** Naši liberalni učitelji se včasih radi pobahajo, kako jih ima ljudstvo rado, zaradi njihove prosvetljenosti seveda. Današnji »Tovariš« pa se uvodoma tako joče: »Ljudstvo na deželi naravnost besni napram učiteljstvu, ono se ga ogiblje in celo vpliva na svojo deco, tako da taki vplivi prihajajo čisto čez šolski prag in prinaša otrok s seboj od doma nezaupljivost in mržnjo do učitelja in vsega, kar mu ta nudi!« — To je treba v toliko popraviti, da dobrega krščanskega učitelja naše pošteno ljudstvo ne mrzi, ampak nasprotno, ga globoko spoštuje in mu ne zaupa samo lastne dece, ampak se dá od njega poučiti in voditi tudi v drugih stvareh. Liberalnega učitelja pa, ki razširja ferrerstvo, ljudstvo seveda mrzi in ga bo še vedno bolj in vedno hujše mrzelo. Končno pa bi »Tovariš« danes že lahko vedel, da je čisto neumestno in zastarelo freisinsko stališče, ako se pritožuje nad tem, da stariši »celo vplivajo na svojo deco«, zakaj stariši imajo to pravico, ker so oni pravi gospodar nad svojimi otroki, ne pa liberalni učitelj.

+ **Kako dela Bienertthova pomembna vlada!** »Mir« piše: »Ravnokar sta bila imenovana za sodnika zaupnik nemškega »Volksrata« dr. Pötsch v Velikovec in sodnik Czerny v Pliberk, cba rojena Nemca, ki ne znata slovensko. Obiskovala sta sicer znani slaboglasni jezikovni kurz v slovenščini, vendar vemo popolnoma zanesljivo, da se slovenščine nista naučila in da sta popolnoma nezmožna, občevati v slovenskem jeziku s slovenskimi strankami ali razumeti slovenske spise. Razen tega se nahaja v Pliberku že od prejšnjega imenovanja kot sodnik neki dr. Hofbauer, ki tudi niti za najhujšo silo ne zna slovenski. Kako bodo ti sodniki sodili, to sam Bog vé in pa minister Hohenburger. V pliberškem sodnem okraju se je po vladnem štetju posluževalo slovenščine kot občevalnega jezika 16.668 ljudi, dočim nemščine le — 3184, v velikovškem sodnem okraju nemškega jezika 5365, slovenščine pa 11.266. V teh dveh sodnih okrajih, zlasti v pliberškem, je pretežna večina, ki prav nič nemški ne zna. Ljudstvo je bilo v pliberškem okraju že zaradi imenovanja Hofbauerja kot sodnika v Pliberku zelo razburjeno, sedaj pa je začelo med ljudstvom vreti in, kakor slišimo, se pripravlja energična odporna akcija. Saj so se sodišča na Koroškem vsled jezikovnih sekatur našemu ljudstvu že tako pristudila, da gredo z istim občutkom na sodišče, kakor svoj čas kmetje h graščinskim valpetom. Čisto naravno! Koliko je moralo že in še mora pretrpeti naše ljudstvo zaradi jezikovnega neznanja sodnikov, koliko pritožb smo že slišali, da so morali ljudje sedeti, stroške plačevati, da so bili na mesece obsojeni zaradi krivega pričevanja, samo zato, ker jih sodnik ni razumel. Tega naše ljudstvo ne bo več trpelo, in vlada se moti, če meni, da bo še znanprej delala s koroškimi trpinami eksperimente!« — Torej nov dokaz, kako Bienertthova vlada s Slovenci na Koroškem pometa! In to vladno podpirajo in se potegujejo zanjo slovenski liberalci!

+ **Kako se Bienertth godi slabo,** opisuje neki vodilni češkonemški politik v »Reichenberger Zeitung«, kakor posnemamo iz graške »Union«. Nemški politik pravi, da je »glasovanje o posojilu jasno pokazalo, kako je večina Bienertthova nezanesljiva. Krščanski socialci nočejo več, Poljaki pa ne morejo več Bienerttha podpirati. Zadnji udarec je zadal Bienertthu dr. Glabinski s tem, da mu je izjavil, da »Poljaki ne morejo več svoje usode zvezati z usodo vlade«. Jasno pravi nemški poslanec, da se »zagrinjajo nad ministrsko klopjo smrtno sence«. Edino le nemški »Freisinn« ga še drži, in to je tudi prav, zakaj prav ta »Freisinn« je kriv Bienertthove smrtno ure in zato je le njegova dolžnost, da do zadnjega izdihljeja pri njem vztraja. — Tako pišejo nemški listi, pristaši Bienertthovi, »Narod« in »Dnevnik« pa psujeta »Slovensko Unijo«, ker je uspešno prignala Bienerttha tako daleč! Slovenski liberalni vladinovci se kažejo v vedno ostudnejši obliki.

+ **Krajanska ministrstva se bodo najbrže sploh opustila,** tako poroča »Deutschnationale Korrespondenz«, ki je avtentična, kar se tiče mnenja merodajnih nemških politikov. Korespondenca javlja da nasprotniki zoper institucijo krajanskega ministrstva vedno bolj naraščajo, ker krajanski mini-

stri namesto da bi narodne spore reševali, jih le povečujejo in spravljajo v zadrego in nevzdržljiv položaj tako vladno kakor stranke. — Pametni politiki so torej malodane vsi zoper krajanska ministrstva, le naši liberalci se potegujejo na vse kriplje zanje. Ze vedo, zakaj...

+ **Češka krščansko-socialna stranka,** kakor se zdaj imenuje, ima 800 krajevskih organizacij, ki štejejo 46.000 članov. Razen tega je še 700 organizacij, s katerimi bo strankino tajništvo v kratkem v stik stopilo. Lansko leto je stranka ustanovila Zvezo krščanskih kmetov, ki šteje 10.500 članov, Zvezo posojilnic in po vzoru Slovencev Orla in mladeniško organizacijo, ki šteje 8000 članov. Zveza med češkim in slovenskim Orlom je jako prisrčna. Čehi izdajo svojo orlovsko himno in so sprejeli v tekst tudi našo, mi pa jim bomo preskrbeli mladeniški katekizem, »Zlato knjigo«, ki se bo prestavila takoj v češčino. Slovanski katoličani napredujejo!

+ **Nazadovanje socialne demokracije.** Kakor znano, socialni demokratje zadnja leta pri volitvah v občinske zastope v nemških alpskih deželah skoro dosledno propadajo. Tudi včeraj so njihovi kandidati v 3. razredu v Solnogradu propadli nasproti združenim liberalcem. To dejstvo le konstatiramo, ker nimamo povoda se nad tem ne veseliti, ne žalostiti; v nemških šovinističnih gnezdih v alpskih deželah bi nasprotno privoščili, da liberalni nacionalci propadajo in ne narobe.

+ **O. fra Paškal Buconjić,** frančiškan, škof mostarsko-duvanjski in apostolski vikar trebinjske škofije, obhaja tridesetletnico svojega škofovanja. — Rojen je bil 2. mal. travna v Drinovcih v ljubuškem okraju. 18. marca 1880. je bil imenovan za škofa magidanskega in za apostolskega vikarja v Hercegovini. Dne 19. sušca istega leta ga je kardinal Mihalović posvetil v zagrebški stolnici. Ko je bila v Bosni in Hercegovini urejena cerkvena hijerarhija, je bil 12. vinotoka 1881. imenovan za škofa mostarsko-duvanjskega, 8. mal. travna 1890. pa za apostolskega vikarja trebinjske škofije. — Društvo hercegovinskega frančiškanskega naraščaja, »Bakula«, v Mostarju mu je danes v svrhu počaščenja privedlo slavnostno akademijo. — Bog ga ohrani še mnogo let!

+ **Laško-slovensko vprašanje v Istri.** Laški istrski listi sodijo, da se bodo pogajanja glede narodnostnega sporazuma v Istri razbila. Če se to uresniči, istrski deželni zbor ne bo mogel zborovati in se bo otvorila nova faza narodnostnega boja v Istri. Slovonom se ga ni treba bati, ker so dnevi laške mogočnosti že davno minuli in ker se pravkar istrska laška stranka, ki se je pri zadnjih deželnozborskih volitvah še nekaj postavljala, nahaja v notranji krizi. Istrska laška liberalna stranka nima nobenega pravega voditelja in nobene lokalne organizacije — samo eno — v Grižnjani. Bilo bi torej za Lahe bolj pametno, ako bi se s Slovani sporazumeli.

+ **Kanonik dr. Ante Bauer,** poslanec hrvaškega sabora, bo baje imenovan za pomožnega škofa v Zagrebu.

+ **Hrvatski krščanski radnički savez** (Hrvaška krščanska delavska zveza) bo imela 24. aprila svojo glavno skupščino v Zagrebu.

+ **Cerkevno odlikovanje.** Č. gosp. Janez Berlic, župnik v Srednji vasi v Bohinju, je imenovan za knezoškofijskega duhovnega svetnika.

— **Posledice viharja v Pulju.** V četrtek se je jahti »Lacroma«, katere se je nahajala ob Brionskem otoku, kjer je bila na razpolago prestolonasledniku, vsled velikega morskega viharja odtrgala veriga od sidra. Radi tega je morala jahta odpluti v vojno luko. Ko je »Lacroma« priplula v puljsko luko, se je ukrcalo 6 mornarjev v mali čoln, da bi privezali jahto za boko. Da bi se to čim prej zgodilo, je skočil eden onih šestih mornarjev na bojo in privezal jahto. Komaj pa je bila jahta pripeta za boko, se je vsled velikih valov veriga odtrgala in boja z mornarjem vred obrnila. Boja se je sicer zopet obrnila v prvotno lego, toda vojaka je zmanjkalo v valovih. Vse iskane je bilo zaman, postal je žrtev slabše in morskih valov. V znak žalovanja so obesile vse v luki se nahajajoče vojne ladje zastave na polovico jambora. — Vsled velikega četrtkovega morskega viharja je zavezila ladja črepinca »Pluto« v neko majhno barko na par, na kateri je bilo več vojakov. Barka se je pri tem tako poškodovala, da se je začela potapljati. Vojake potapljače se barke so se rešili s pomočjo mornarjeve ladje »Pluto« na to ladjo. Govori se, da se je še mnogo hujšega zgodilo, to-

da dosedaj ni bilo mogoče ničesar zvedeti.

— **Kupujemo pri domačih trvdkah!** Opozorjamo na današnji oglaš »Sitar-ske in žimarske zadruge v Stražišču pri Kranju«, s katerim se priporoča domača trvdka, ki se peča z izdelovanjem žime za žimnice. Ker se v Ljubljani porabi veliko te vrste blaga in ki se po večini naroča pri zunanjih trvdkah, zato toplo priporočamo slavnemu občinstvu domače podjetje, katerega zastopstvo je prevzel g. J. Črne, tapetnik na Dunajski cesti.

— **Novice iz selške doline.** V Jelovici je še klafro snega, in zapadel je še nov. — Potres so čutili v sredo zvečer okrog 8. ure. Slišalo se je močno bobnenje. — Veliki gozd Hrastnik je kupila hranilnica in posojilnica na Čejstvu za 115.000 kron. — V Selcih nastavijo policaja, ki bo krotil nočne rogovileže. — Policijske ure in red je občinski odbor poostiril. — Železniški stražmojster g. Sedej je 5. prosinca zvečer zapisaval fante, ki so streljali, in dobil za to dolg nos. En frakelj »ta kratkega« je vse poravnal, samo njegovih nog in glave ne.

— **Mednarodni marijanski shod** se vrši od 18. do 24. julija v Solnogradu.

— **Istrski deželni zbor** je sklenil proučevati in dati iniciativo za regulacijo več rek v Istri.

— **Sladkor zopet dražji.** Združene avstrijske tvornice sladkorja so zopet podražile ceno sladkorja za 50 vinarjev pri meterskem stotu.

— **Mnogo novega snega** je padlo po Notranjskem in na Krasu. Z Reke poročajo, da sta Kras in Učka gora pokrita z visokim snegom. V gorskem kotaru je snega nad en meter.

— **Vreme meseca aprila** bo baje hladno.

— **Vsled železniške nesreče pri Miljah**, kjer je burja vlak prevrnila, so ubiti, kakor je zdaj končno uradno dognano: Ivan Pinka, 40-letni vinski trgovec iz Buj; Jožef Simsič, 32 let star, doma iz Goriškega, sodnik v Kopru; Sigfried Psenner, 31 let star, uradnik »Raguzeje« v Trstu. Zapusti dva otroka. — Ranjeni so: stražnik Anton Zornada iz Trsta, Ivan Graber iz Trsta, Antonija Pinka iz Buj, Reza Toskan iz Dekanov, Hrvatina Ana in Antonija, avskultant Valentič iz Kopra, Evfemija Grohar iz Reke, Maria Zaharija iz Milj, Onorut Gorlatto iz Milj, Ivan Miloš iz Milj, Franc Budin, učitelj iz Trsta, Karol Bolaffio, vinski trgovec iz Ljubljane. Poškodovan je precej težko na desni roki. Med ranjenici se nahaja tudi lahko ranjeni Rudolf Bunc, 22 let star, dijak, iz Ljubljane. — Za ubitim dr. Simšičem, sodnikom, Slovincem, se v Kopru splošno žaluje, ker ga tudi Lahi hvalijo zaradi njegove uljudnosti in juridične spretnosti. Mož bi bil moral z avskultantom Valentičem že preje oditi v Dolino na običajna mesečna zaslišanja, pa je hotel Veliko noč doma praznovati, in je odšel v Dolino nesrečni dan, odkoder se je povrnil in našel smrt v vlakcu. Med ranjenici je tudi Fran Rakovšek, solicitor dr. Černeta v Kopru.

— **Novo mestno plinarno** dobi Zagreb.

— **Kako se v inozemstvu časte podčastniki naše vojne mornarice.** Štabni podčastnik Cajsuti naše vojne ladje »Nadvojvoda Karol«, katera se sedaj nahaja v inozemstvu, je med potjo tako nevarno obolel, da so ga morali v Bairutu izkrcati. Prepeljali so ga v tamšno bolnico, kjer je pa Cajsuti že drugi dan umrl. Razun po pravilniku naše vojne mornarice predpisane kondukta je spremil našega podčastnika na zadnji poti tudi en oddelek turške pehote. Ko so zemeljske ostanke pokojnika spustili v zemljo, so ustrelili turški vojaki salvo kot zadnji pozdrav avstrijskemu vojaku, godba naše vojne mornarice pa mu je igrala žalostinko v slovo. Pokojnik zapuša v Pulju ženo in tri majhne otroke, od katerih se je pred mesecem, predno ga je služba klicala v odprto morje, zdrav in čil poslovil. Res žalostno! Lahka mu tuja turška zemlja!

— **Trgovinski minister na jugu.** V sredo se je podal trgovinski minister dr. Weiskirchner s svojo družino z vladnim parnikom »Pelagosa« iz Brionskega otoka proti Dalmaciji in obiskal prestolonaslednika na Brionskih otokih.

— **Nagle smrti** je umrl v Gorici trgovec z manufakturnim blagom na vogalu Gosposke in Semeniške ulice žid Girolamo Bolaffio, znan dobro slovenskim kmetom, katerim je prodajal »dobra blaga«.

— **Vreme v Novem mestu.** Iz Novega mesta se nam piše: V torek dopoldne je bilo tukaj najlepše spomladansko vreme; izvanredno gorko. Popol-

dne okoli ene ure se je začelo oblačiti. Kmalo je bilo nebo popolnoma oblačno, začelo se je bliskati in močno grmeti. Nastal je nalive in vmes se je vsula toča. Po tretji uri je nevihta ponehala. V sredo zvečer in ponoči je bil tukaj hud vihar in sneg je začel naletavati. V četrtek je bila cel dan burja in snežilo je. Danes je še vse pod snegom. Breske in marele so v najlepšem cvetju; hruške bi že tudi cvetele, ako bi ne bilo tako vreme nastalo; jablane so tudi že močno odgnale. Če bo slana, bomo na drejv velikansko škodo imeli, ker vse tako lepo kaže.

— **Pri vojaškem naboru v Novem mestu** v dne 30. in 31. sušca in 1. malega travna je bilo od 325 stavodolžnih fantov potrjenih 99, to je približno 30,5 %. Prvi dan so jih potrdili 25 in sicer iz občin Šmihel-Stopiče in Brunsice, drugi dan 45 iz občin Št. Peter, Prečina, Mirna peč, Orehoviča, tretji dan 29 iz občin Novo mesto, Toplice, Čermošnjice in Poljane. — Druzega posebnega se ni zgodilo, kot da je bil nek fant od sodišča obsojen na 24 ur zapora, ker se je ob tej priliki malo prejunsko vedel napram poslušnim orožnikom.

— **Draginja v Novem mestu.** Draginja je vsepovsod velika. A še mnogo bolj kot marsikje drugje jo čutimo novomeščani. Resnica je, da je Novo mesto od trgovskih središč malo bolj oddaljeno kot Ljubljana, a tovarne cene do Novega mesta nikakor niso toliko višje, da bi morali novomeški trgovci prodajati moko, olje, petrolej, kavo, riž, sladkor in druge vsakdanje potrebščine kar za štiri, tri ali dva krajčerja pri kilogramu dražje kot trgovci po drugih krajih; ki jih veliko niti ob železnici ne leži. Tudi meso je pri nas jako drago. Ako živina v ceni poskoči, nastavijo tudi mesarji takoj višje cene; pri teh cenah pa ostanejo tudi potem, ko cena živini pade. Tudi kmetstvo ljudstvo v naši okolici tare ta draginja, zato je tudi samo strašno poskočilo v ceni svojih pridelkov, ki jih prinaša na novomeški trg. V zadnjih desetih letih je cena mnogim izmed teh izdelkov poskočila za četrtino, nekaterim celo kar za tretjino. Zato nikako čudo, da naše uradništvo in mali obrtniki, ki tvorijo pretežno večino prebivalstva, le težko prenašajo to breme, da mnogi ležejo od dne do dne v večje dolgove. Zadnje čase je začela vlada akcijo zoper draginjo. To se sicer lepo bere, lepo sliši, toda imelo bo šele takrat za ljudi kak pomen, kadar se pokaže tudi praktična vrednost te akcije, kar pa se najbrže ne bo še tako kmalu zgodilo, ker bo gotovo ostalo vse le pri besedah. Treba je torej, da si prebivalstvo samo izboljša svoj položaj. — Tozadevno je sklical g. Makso Bradaška, fin. oficijal v Ljubljani, dne 31. sušca zvečer v gostilni g. Windischerja v Kandiji sestanek uradnikov, ki naj bi se posvetovali o ustanovitvi konsumnega društva. Izvolil se je odbor, izmed navzočih se je priglasilo takoj precejšnje število članov. Konsumno društvo naj bi bilo nekaka filijalka ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva. Vederemo!

— **Za gradnjo hotelov v Dalmaciji** se je sestavil sindikat angleških kapitalistov, ki bo pokril vso potrebnost 6 milijonov kron.

— **»Kar tebi ne prija, ne stori drugemu.«** Iz Pulja nam pišejo: V petek zvečer se je prigodil tu v eni najživahnejših ulic obžalovanja vreden slučaj. Dva celovška Nemca je tukajšna mularija na nesramen način napadla, ker sta nosila nahrbtnike in nemško govorila (morda malo preglasno). Prišlo je tako daleč, da jih je mularija dejansko napadla in opljuvala. Kaj tako nesramnega se obsoja samo. Sedaj pa vpijejo nemški listi na vse kriplice, kako da se je koroške Nemce v Pulju žalilo. Gotovo, kakor že preje omenjeno, je to nečuden škandal. Nemški gospodje iz Celovca naj pa sedaj pomislijo, da so Slovenci izpostavljeni v Celovcu vsak trenutek takim in enakim insultom od njihove strani. Naj bi celovški Nemci iz tega žalostnega slučaja zajemali zlati nauk: Kar tebi ne prija, ne stori drugemu.

ARISTOKRATI SO NEZADOVOLJNI.

Poljski državnozbornski poslanec pl. dr. Dziembowski je odložil svoj mandat. Izjavlja, da ni zadovoljen z vedno bolj glasno demokratsko strujo v »Poljskem kolu«, ki dela na to, da se plemenitaši nadomestijo z meščanskimi elementi. — Gospod dr. Dziembowski je spričo tega žalostnega dejstva storil najbolj pametno, da je odstopil.

NEGUŠ MENELIK ŠE ŽIVI.

Vest o smrti kralja Menelika abesinskega se ne potrjuje. Njegovo stanje je neizpremenjeno. V deželi je mir, ker

vlada previdno in energično postopa in je kritične notranje zadeve uredila. Lahom so se torej sline po Abesiniji nekoliko prezgodaj cedile.

Štajerske novice.

— **Št. župnik Martin Kralj.** Kakor se poroča iz Leskovca pri Ptuj, je umrl ondi včeraj č. g. župnik Martin Kralj po dolgotrajni, zelo mučni bolezni. Nek mizar na Bregu pri Ptuj je imel za g. župnika že dalje časa pripravljeno lepo krsto, a glej! Zadnje sredo je moral tamkaj nek 70letni starček naglo umreti in mizar je moral njemu odstopiti župnikovo rakev.

— **Imenovanje.** Za župnika pri Materi božji na Polenškaku je imenovan č. g. Jožef Poplatnik, kaplan na Hajdinu pri Ptuj. Čestitamo!

— **Zmaga »Slovenske kmečke zveze«.** Pri občinskih volitvah v občini okolica Šmarje pri Jelšah dne 30. marca za tretji razred so zmagali z veliko večino po hudem boju kandidati S. K. Z. Značilno je za naše razmere, da so se proti poštenim slovenskim katoliškokmetiskim možem združili skukaj liberalci, slogaši in — »štajercijanci«. Imenitna partija! — Prihodnjo sredo pa se vrše v isti občini občinske volitve za drugi in prvi razred. Na delo za popolno zmago!

— **Velik javen političen shod S. K. Z.** se vrši v ponedeljek po beli nedelji, t. j. 4. aprila, na Planini po večernicah. Na shodu bodo govorili poslanci dr. Benkovič, Pišek in dr. Jankovič. Shod se vrši v gostilni g. Josip Pintarja. Somišljeniki na Planini in okolici, vsi na shod!

— **Mladinsko gibanje na Spodnjem Štajerskem.** Odbor »Zveze slovenskih deklet« je imel dne 29. marca v Mariboru sejo. Sklepi seje so zelo važni za organizacijo ženske mladine na Slov. Štajerju. Sklenilo se je prirediti tekoni poletja več dekliških shodov in eden daljši gospodinjski tečaj za kmečka dekleta. Z. S. D. si je omislila svoje lastne zvezine znake.

— **Mladeniški shodi.** Na belo nedeljo se vršita pri Sv. Tomažu pri Ormožu in v Hočah pri Mariboru mladeniški shodi. V ponedeljek po beli nedelji pa pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Na prvem govori urednik »Straže« Leop. Kemperle, na drugih dveh pa Fr. Žebot. V Hočah bo govoril tudi dr. Josip Leskovar.

— **Štrašni zločin.** Na Velikonočni ponedeljek dne 28. marca se je dogodil v Preski, občina Križe blizu Podrede velik zločin. Nek 17letni fant iz Pavlevasi, občina Pišce, je zabodel 27letnega Janeza Kovačiča iz Osredkov, občina Križe. Z nožem mu je prerezal kožo, drugo rebro, zgornjo krpo desnega krila pljuč, osrčenk in veliko pulmonalno arterijo, tako da je smrt v nekaj trenutkih nastopila. Zanimivo in čudno obenem je, da je umorjeni v jutru pred umorom sam pravil svojem očetu, da je imel strašne sanje. Izrazil je proti domačim bojazem, da se resno boji, da se mu bodo sanje uresničile ter ga utegne zadeti velika nesreča. In siromaku so se sanje res obistinile. Vzrok umora nesrečni alkohol!

Štajerske novice.

— **Narodna godba.** V Rogoznici pri Ptuj se je osnovala narodna godba; prvikrat je nastopila pri velikonočni procesiji v minoritski cerkvi v Ptuj.

— **Nesreča.** Na Veliko soboto dopoldne je Franc Rečink, posestnik na Bohovi pri Hočah padel z visoke lestve in si je pri padcu strl desno nogo in se tudi drugače hudo poškodoval. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

— **Z britvijo je prerezal vrat.** V noči dne 29. marca si je z britvijo prerzal vrat 40letni železniški delavec Franc Mlinarič v Pobrežju pri Mariboru vsled pijanosti. Mlinarič je namreč čez praznike vse denarje zapravil, kar je poprej zaslužil. Mlinarič se nahaja zdaj v mariborski bolnišnici in bo še najbrž okrevalec.

— **Ustrelil** je na Veliki petek pred sv. mašo zelarski sin Janez Lozbek 19letnega Karola Trinkausa iz Čermlenšaka v prsa s pištolo in ga smrtno nevarno ranil. Koliko nesreč se leto za letom dogaja pri neprevidnem streljanju.

— **Štavska krojaških pomočnikov** se je pričela včeraj v Gradcu. Delodajalci so imeli shod, na katerem so sklenili, da odpuste od dela vse one pomočnike, ki se do 5. t. m. ne povrnejo na delo.

— **Za okr. zdravnik v Konjicah** je imenovan dr. Friderik Blank.

— **Novice iz Loke pri Vitanju.** Vendar se je enkrat cesta iz Vitanja pa do Sorko temeljito popravila. Izginilo je mnogo bregov in se je cesta znatno razširila. Vse to se je zgodilo menda bolj na ljubo Lindauerjevega avtomobila, kakor pa na ljubo prometu. Tudi »vra-

nja peč«, ki je prej tako strašno čez cesto visela, je zdaj izginila in z njo res velika nevarnost. — Tu se je pred leti omožila pridna deklica ter postala srečna mati. Ne dolgo potem pa umrje mladi materi lastna mati, ki je zapustila dojenčka. Hčerka se revčeka usmili, ga vzame k sebi ter je tako došla lastnega brata in svojega sinčka. Lep in redek slučaj. — Vodilno vlogo vitanjskega posilinstva je po smrti dr. Lautnerja prevzel Dragotin Jaklin, ki je rodom Hrvat. Lautnerjevi starši so bili naseljeni Čehi.

— **Štarinarice umoril.** V Judenburgu je doslej še neznan morilec umoril v njeni prodajalni starinarico Heleno Sternath. Morilec je vzel seboj predač, v katerem je bilo nekaj denarja ter je pobegnul.

POMILOŠČEN MORILEC.

— **Praga, 1. aprila.** Kakor se je svoječasno poročalo, je bil delavec Poček, ki je preteklo leto ustrelil detektiva Peteletija in težko ranil več drugih detektivov, obsojen na vislice. Kakor se poroča, pa cesar ni potrdil smrtni obsodbe, nakar je kasacijski dvor izpremenil smrtno kazen v dosmrtno ječo.

Ljubljanske novice.

— **Ij Grozne stvari** so se obravnavale pred sodiščem pod najstrožjo tajnostjo, tičeče se dogodkov v Sangradu, letovišču za otroke, v takozvanem Hribarjevem »Paradižu«. Rodbine, katerih otroci so postali žrtve takih »pedagogov«, so pač upravičene od občinskega sveta tirjati odgovor. Škandal se je hotel prikriti in se je vse storilo, da bi ostal brez kazni. »Pedagogi« občinskega sveta so krivi v prvi vrsti, bolj kot nesrečnej, ki bo v ječi pet mesecev delal pokoro za zločine, h katerim so mu dali priliko možje, ki so odgovorni za vse, kar se je godilo v tem čudnem »Paradižu«.

— **Ij Javno predavanje.** Prihodnji torek točno ob pol 8. uri zvečer predava v S. K. S. Z. g. iur. Anton Ogrizek: Nekaj misli o preobljudenju. Vabimo k obilni udeležbi!

— **Ij Halley-jev komet v »Unionu«.** Odbor »Slovenske krščanske soc. zveze« je dobil ravnokar najnovejšo skopičtne slike o Halley-jevem kometu. Slike bo v sredo dne 6. aprila v veliki dvorani »Uniona« pojasnjeval č. g. kanonik J. Sušnik. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina samo deset vinarjev za osebo, sedeži po 40 vinarjev. Prihitite v sredo vsi gledat zanimive prizore o Halley-jevem kometu.

— **Ij Mešani zbor »Ljubljane«** ima na praznik v ponedeljek, 4. t. m. ob 11. uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona« vajo.

— **Ij Odbor »Ljubljane«** ima danes ob 8. uri zvečer važno sejo v društvenih prostorih.

— **Ij Katehetski sestanek.** Prihodnjo sredo, dne 6. aprila ima »Društvo slov. katehetov« mesečno zborovanje. Na sporedu je važno predavanje prof. dr. Jerše-ta: »Katehet in pravo veselje pri kateheti«. Odbor vabi in prosi številne udeležbe. Po končanem sporedu odbora seja. (Posvet o IV. hrvatsko-slovenskem tečaju v Djakovu in dr.)

— **Ij Katoliško mladeniško društvo vabi k zabavnemu večeru**, ki ga priredi na praznik Marijinega oznanjenja, v ponedeljek, 4. aprila, točno ob pol 7. uri zvečer v »Rokodelskem domu«, Komenškega ulice št. 12. — Spored: 1. Milj. pl. Farkaš: »Kolo«, tamburaški zbor. 2. A. Hajdrih: »Jadransko morje«, moški zbor. 3. Govor (govori prof. dr. Josip Jerše). 4. »Fernando, strah Asturije« ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. Poslov. Fr. Rihar. 5. »Rdeči nosovi«. Burka v enim dejanju. — Vstopnina: Sedeži I.—IV. vrste po 1 K, V.—VII. vrste po 80 vin., VIII.—X. vrste po 60 vin., XI.—XII. vrste po 40 vin., stojišča po 30 vin. — Pohitimo v ponedeljek zvečer v »Rokodelski dom«! Igri »Fernando, strah Asturije« in »Rdeči nosovi« še niste bili uprizorjeni v Ljubljani; zato bo uprizoritev že iz tega oziroma jako zanimiva. Sicer pa tudi katoliško mladeniško društvo zasluži, da mu občinstvo z obilno udeležbo njegovih prireditev pokaže svoje simpatije.

— **Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** ima jutri, v nedeljo, dne 3. aprila, ob 10. uri dopoldne v »Rokodelskem domu« svoj redni mesečni shod. Ker so na dnevnem redu važne točke, med njimi poročilo o Jugoslovanski strokovni zvezi, naj se zanesljivo vsi člani udeležijo zborovanja.

— **Ij Gosp. Hilarij Benšek** prevzame v poletju vodstvo belgrajske opere. Ni izključeno, da ostane stalno tam.

— **Ij Tujski promet v Ljubljani** meseca sušca, V zadnjem mesecu je urišlo v

Ljubljano 4854 tujcev, — 462 več kakor v istem mesecu lani in 1083 več kakor prejšnji mesec. Nastanilo pa se je v hotelu »Union« 1112, »Slon« 940, »Lloyd« 398, »Avstrijski cesar« 261, »Južni kolo-dvor« 214, »Ilirija« 163, »Štrukelj« 146, »Malič« 136, »Bavarski dvor« 105, »Ti-voli« 101 in v ostalih gostilnah in pre-nočiščih 1278 tujcev.

Ij **Umrli** je oče šentjakobskega žup-nika č. gosp. Janko Barleta, posestnik Mihael Barle v Srednji vasi pri Šenčurju. Naše iskreno sožalje!

Ij **Dramatičnega društva občni zbor** se ne vrši danes dne 2. aprila, marveč dne 9. aprila t. l., ob 8. uri zve-čer v mali dvorani »Narodnega doma«.

Ij **Govori za mestno mladino** ljubljanskega mesta se vrše vsako nedeljo in vsak praznik ob 3. uri popoldne v Križanski cerkvi. Vabimo tudi vse pri-jatelje mladine, zlasti rokodelske moj-stre, starše itd., da se pridejo jutri ali v pondeljek ob 3. uri v Križansko cer-kev prepričati, kako primerni so ti go-vori ljubljanski moški mladini.

Ij **Sv. maša zadušnica za pokojne-ga župnika Antona Medveda** se bo de-brala v torek, to je 5. aprila t. l., ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba v Ljub-ljani.

Ij **Izlet slovenskega trgov. društva »Merkur«** v Zagreb se vrši v nedeljo dne 3. t. m. Izletniki, ki so se pri-glasili za Merkurjev poučni izlet v Zagreb dne 3. t. m. in se hočejo poslužiti znižane vožnje, blagovole se naj se pred odho-dom vlaka dne 3. t. m. ob 7. uri zjutraj zglasiti pri društvenem tajniku, ki bo ta čas na kolodvoru in bo nabavil za vse izletnike vozne listke.

Ij **Spomladanska razstava v umet-niškem paviljonu R. Jakopiča**. Zanima-nje za umetno proizvajanje slovenskih umetnikov znatno raste, kar izpričuje številno obiskovalcev, ki se je v primeri k prejšnjim razstavam precej zvišalo. Zlasti dobro je bila obiskana razstava ob Velikonočnih praznikih. Tudi kupo-valci se že oglašajo. Ker pa vprašuje po nekaterih umotvorih po več oseb, že-leti bi bilo v interesu umetnikov in od-jemalcev, da se ti nakupi čim prej skle-nejo. Danes je bil prodan prvi umotvor »Težaki« od kiparja Ivana Zajca. **Ob-iščite v praznikih umetniško razsta-vo v Jakopičevem paviljonu.**

Ij **Velik vojaški koncert** bo v pone-deljek, 4. aprila v veliki dvorani »Unio-na«. Na sporedu je tudi Parmov Mina valček in Jaklov: »Pozdrav iz Do-lenjske«.

Ij **Sodišče v Celovcu išče** Albina Oreška, ki si nadevja tudi ime Alojzij Wolf, radi mnogih sleparij v Celovcu, Ljubljani, Lincu, Inomostu, Pragi, Beljaku in v Kamniku.

Ij **V Gruberjevem kanalu konesre-žil**. Včeraj je v Gruberjevem kanalu Franc Sušic, pripeljal, odpenjal vozo-ve za izvažanje gramoza. Iz nasprotne strani je pripeljal strojevodja Ivan Schwarz, nakar je Sušic 4 odpete vo-zove porinil proti prihajajočemu stro-ju, ki je zadel v nje s tako silo, da je eden skočil iz tira; Sušic pa je prišel med vozove, ki so ga teško telesno po-škodovali. Sušica so prepeljali z rešil-nim vozom v deželno bolnišnico.

Ij **Aretovana je bila 13letna M. K.** iz litjskega okraja. Deklica je zapuščena sirota. Služila je pri kantinerju v domobranski vojašnici in mu ukradla zlato žensko uro in pozlačeno jubilej-sko krono. Ko je gospodar tatvino opa-zil, ji je iz usmiljenja odpustil. To pa dekleta ni izpametovalo in je kmalu na to izmaknila hranilnik, v katerem je bilo 14 K denarja in pobegnila. Polici-ja jo je izsledila in aretovala.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V NEMČIJI.

Berolin, 1. aprila. V teku vče-rajšnjega dne se je poročalo, da je tež-ko in lahko ranjenih okoli 200. Na no-vem pokopališču v Mühlheimu so v če-trtek pokopali 13 žrtev. — Tajni stavb-ni svetnik Schulz poroča iz kraja ne-sreče, da je ta železniška nezgoda ena največjih, kar se jih je kdaj zgodilo v Nemčiji. Poleg vojakov, ki so podlegli ranam včerajšnjo noč, se jih bori v bol-nici v Mühlheimu še pet s smrtjo.

PONEVERJENE DEDŠČINE.

Nica, 1. aprila. Oblasti so prišle na sled velikim defraudacijam sodnih uradnikov. Več uradnikov so že zapri-li. Poneverjenja so se vršila že več let. Uradniki so namreč poneverili po dolo-čenem načrtu zapuščine umrlih ino-zemcev, katere so si sodni in upravni uradniki kar razdelili med seboj.

Prostovoljno je zvišala delavcem plačo za šest odstotkov »United States Steel Company« v Ameriki.

Maščevanje žensk. Zakonolomno kmetico Pasku so ženske v Holboki pri Jasyju napadle pri cesti in jo tako pre-teple, da je obležala mrtva.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELEIZDAJNIŠKA PRAVDA V ZA-GREBU KONČANA.

Zagreb, 2. aprila. Stol sedmerice je v polnem obsegu razveljavil razsodbo, katero je izreklo sodišče v pravdi proti Srbom, obtoženim veleizdaje. Zaprti bratje Pribečević bodo izpuščeni na svobodo.

ARETIRANI SODNIJSKI SVETNIK.

Zagreb, 2. aprila. V Osjeku je are-tiran sodnijski svetnik Gjuro pl. Do-min, ki je kot predsednik sodišča v Da-ruvaru poneveril 10.000 K. Aretiran je bil v trenutku, ko je hotel pobegniti.

POTRES, BURJA, SNEG, VULKANSKI IZBRUHI.

Rim, 2. aprila. Iz Mesine poročajo, da so od včeraj popoldne do danes zju-traj čuli neprestano podzemsko bobne-nje in potresne sunke. Dvakrat je ime-lo bobnenje značaj eksplozije. V Bolo-gni so čutili včeraj močan potres. V Turinu, Benetkah, Milanu, po celi se-vernji Italiji sneži. — Iz Katanije pri-haja poročilo, da erupcija Etne traja še vedno z nezmanjšano močjo. Lava pro-dira v Ciskii dolini v smeri proti Cis-terna Regina. Lavina reka se pomika počasi dalje; ljudstvo je mirno. Zdi se, da je kraj Belpasso izven nevarnosti. Pepelni in kamnjeni dež traja dalje. Včeraj je zapadel sneg. Plodovita po-krajina Cisterna Regina je opustošena, ponesrečil pa se ni noben človek.

Lvov, 2. aprila. Tu, kakor v celi Galiciji vlada že teden dni občuten mraz ter snežno vreme.

VREME.

Dunaj, 2. aprila. Vremenska opazo-valnica naznanja lepo, a nestanovitno vreme.

NIČ ANTIKLERIKALIZMA.

Rim, 2. aprila. Neki član novega kabineta je izjavil, da o kakem anti-klerikalnem kurzu kabineta ni govora. Vlada ima bolj pametne posle.

GRŠKE ZANIMIVOSTI.

Atene, 2. aprila. Dva častnika sta napadla na cesti vseučiliškega docenta Vladianosa in ga tako obdelala, da se je nezavesten zgrudil. Napadla sta ga zato, ker je v nekem listu objavil čla-nek o »Izčiščenju vseučilišča«.

ATENTAT NA RUSKEGA GUBERNA-TORJA IN NJEGOVEGA TAJNIKA.

Peterburg, 2. aprila. Narsova, gu-bernatorja provincije Ogulasko, je nek-do na cesti ustrelil, ko se je vozil na sprehod s svojim tajnikom. Napadalec je pobegnil.

➔ **Prosimo rokopisov za prihod-njo številko »Narodno-obrambnega Vestnika«!**

Proti zaprtju, nastajajočem po čre-vesnem kataru, na katerem bolega mnogokrat staro in mlado, se pa vpo-rablja naravna „Franc Jožef-ova“ gren-čica v bolnišnicah v količinah okoli 150 g. Ta splahne želodec brez ščipanja, jezik se ščiti in pojavi se živahna slast do jedi, ne da bi se želodec količkaj nadlegoval. Znanstvena poročila V. me-dicinskega oddelka c. kr. splošne bol-nice na Dunaju izpričujejo na-dalje:

„Franc Jožef-ova“ grenčica se je od-dajala znova vsakih štiri do pet dni in se je pozneje moglo tudi z manjšimi količinami doseči iste učinke.“ 5

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 2. aprila.
Pšenica za april 1910 . . . . . 13:51
Pšenica za okt. 1910 . . . . . 13:45
Rž za april 1910 . . . . . 8:63
Rž za okt. 1910 . . . . . 8:50
Oves za april 1910 . . . . . 7:13
Koruza za maj 1910 . . . . . 6:10
Efektiv:

694 Proda se 4-1

nova vili podobna hiša

ki obsega 3 sobe, kuhinjo in klet, okrog lep sadni in zelenjadni vrt, v prijaznem kraju na Gorenjskem. Več pove **Jožef Zevnik, Plavž št. 17, posta Jesenice, Gorenjsko.** — Proda se radi bolezni.

Iz proste roke prodam

ново hišo

s 3 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, pralnico in vrtom na dobro zračnem prostoru. Naslov se poizve v upravi »Slovenca«. 458 6-1

+

956

Vsem prijateljem in znancem na-znanjam žalostno vest, da je Vsemogo-čnemu dopadlo poklicati iz te solzne do-line mojega predragega, nepozabnega očeta

Mihaela Barle

ki so danes zjutraj, večkrat prevideni s svetimi zakramenti, sladko v Gospodu zas-pali.

Pogreb bo dne 5. aprila ob 9. uri iz hiše žalosti v Srednji vasi na farno pokopališče v Šenčurju pri Kranju.

Prosim tihega sožalja in pobožne molitve za rajncega.

V Ljubljani, 2. aprila 1910.

Janko Barle,

mestni župnik pri Sv. Jakobu.

950

Zahvala.

Za vse izraze sočutja ob boleznih in smrti ljubljane soproge, matere ozi-roma stare matere, kakor tudi za da-rovane vence in častno spremstvo k zadnjemu počitku izrekamo tem potom vsem najiskrenejšo zahvalo.

Žalujoča obitelj

Fortuna - Pirc - Rape.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Cas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Velitvi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	741'1	3'5	sl. svzh.	oblačno	
2	7. zjut.	740'8	3'0	sr. svzh.	oblačno	0'0
	2. pop.	740'3	7'2	sr. vzh.		

Srednja včerajšnja temp. 3'0°, norm. 6'9°.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice na Slapu pri Vipavi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 10. aprila ob 2. uri po-poludne v posojilnični pisarni v Vipavi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1909 in razdelitev čistega dobička.
3. Privoljenje remuneracij načelstvu in nadzorstvu.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

V Vipavi, 31. marca 1910.

Načelstvo.

V slučaju, da prvi občni zbor radi premale udeležbe ne bil sklepčen, vršil se bode drugi čez pol ure pozneje na istem mestu in s istim dnevnim redom ter bode sklepal brez ozira na število ude-ležencev.

940

Znati je treba

Pekate pravilno pripravljati, pa bodo vsakomur dišale. Navodila daje kuharska knjiga, ki jo razpošilja Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici vsakomur zastoj.

637

Vedno lepši bodo parketi s „CIRINE“!

Dne 19. 5. 1902 Gospa L. L. Ptuj: 538

„CIRINE“ je res lahko uporabiti, je izdatno in trpežno. Čem večkrat se snazi, o tla, tem lepši lesk dobe. Moji znanci in jaz smo s tem prav zadovoljni.

Dobi se povsod: 1 stekl. K 3 — 1/2, stekl. K 1-70.

Edini izdelovalec J. Lorenz & Co. — Heb. Češko.

Kupim

hišo z vrtom

v Rožni dolini ozir. v predmestju Ljubljane.

Ponudbe pod Kupčija 15.000

poste restante Ljubljana.

861 1 1

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano

črno dalmatinsko vino

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC. Ljubljana.

Glavni pogoj telesnega zdravja

je popolna prebava vseh

redilnih snovi.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdra-vilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in pre-bavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezme-rnosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorčice, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za že-lodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže

imajo postavno

deponovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja,

c. in kr. dvor. dobavitelj,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,

vogal Nerudove ulice.

Po polti se razpajlja vsak dan.

Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošilj. K 100 se pošlje mala steklenica, za K 200 velika ste-klenica, za K 470 2 veliki steklenici za K 8 — 4 velike steklenice, za K 22 — 14 vel. steklenice poštnine prosto na vse postaje avstro-ogr. monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

cot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh

bolnih

sapnih in prebavnih organov,

pri protisu, želodnem in mehurnem kataru. Izvrtina

za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijeteljska in osvježjuča pijača.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,

želez. pastaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospektu zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih

špecerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami

in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassenku in

Andrej Šarabonu, Ljubljana.

11482-49

Vabilo in naznanilo.

V gostilni pri „Majarončku“ se vrše

proste zabave

vsako nedeljo in praznik.

Postreglo se bode vsikdar z vsakovrstnim

najboljšim vinom iz lastne zaloge, ter naj-okusnejšimi gorkimi in mizimi jedili.

Cenjenim rodbinom oziroma večjim druž-bam je na razpolago posebna soba.

K številnemu obisku vabi najljubneje

J. Jelenič

gostilničar in posestnik

Stara pot št. 1.

946

Solicitatorja

veščega deželnih jezikov in izurjenega v iz-vršilnih in zemljeknjižnih zadevah, sprejme

odvetniška pisarna dr. Fr. Brnčiča in

dr. M. Pretnerja, v Trstu-Via Nuova št. 13, II. — Plača po dogovoru. Nastop prvega

maja.

951 3-1

Elektoradiograf

Hotel „pri Maliču“,

zraven glavne pošte

IDEAL

Spored od sobote 2. do torika 5. aprila 1910.

1. Lov z zanjkami (po naravi). 2. Romeo

in Julija (drama). 3. Umetniška rokodel-stva (po naravi). 4. Luiza Sirozzi (drama).

5 Dva zaročenca na poskušnji (komično).

Dodatek k zadnji predstavi ob 8. uri zvečer.

6. Ključ sem izgubil (komično). 7. Zlat

pas (drama). 8. Ravlioli opica (komično).

Vsak dan zadnja predstava ob 8. uri zvečer

trajajoča 2 uri.

Priporoča se udano ravnateljstvo.

Ob sobotah ob 3. in 4. uri popoldne samo za dijakinje

Revmatizem, protin,

neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pre-gibnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za umentholo-saliciliziran kostanjev izvleček,

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pu-sica 1 krono.

Pri naprej vpošiljati K 100 se pošlje 1 pušica franko

Izdelovalnica in glavna zaloga v

lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovatelja!

ZALOGE V LEKARNAH.

2961

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. —
Olej inserat.
Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19
Olej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.
Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine
Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvor-
nica drož priporoča svoje
izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven ro-
tovža.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in
delikatesami, Sv. Petra cesta
št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg
št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe,
Prešernova ul. 50.

Restavracija pri 'Zajcu'
Ljubljana. Sodna nlica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega iz-
delka, Prešernove ulice.

Sitarska in žimarska zadruga
v Stražišču pri Kranju
priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospo-
dom tapetnikom vsakovrstno

Žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago.

Zastopstvo za Ljubljano ima g. I. Černe,
tapietnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mi-
nistrarske zadruge v St. Vidu. 10—1

NOVA HISA
z 9 sobami, 3 kuhinjami, kletjo, drvarnico
oralnico ter vrtom, 5 minut oddaljena od
kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pri-
pravna je za vinskega trgovca. Naslov pove
prava lista. 767 8—1

gostilna
z lepim senčnatim vrtom tik Ljubljane. Proda
se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je
bripravna tudi za prodajalno.
Kje, se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Proda se vili podobna
NOVA HISA

z 9 sobami, 3 kuhinjami, kletjo, drvarnico
oralnico ter vrtom, 5 minut oddaljena od
kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pri-
pravna je za vinskega trgovca. Naslov pove
prava lista. 767 8—1

V najem se da ali pa prodaja stara,
dobro vpeljana
TRGOVINA

špecerije in dež. pridelkov) v večjem mestu
Gorenjske ter najbolj prometnem prostoru pod
ugodnimi pogoji. Pisma je nasloviti pod šifro
»Veletgovina« na upravo »Slovenca« 889

Proda se posestvo
z lepimi travniki, njivami, gozdom in vino-
gradom blizu trga. Cena 14.000 K; ostane tudi
ahko nekaj na obroke. Vpraša naj se pri
g. Rathey-u, gostilničarju v
Rajhenburgu.

Proda se dobro ohranjen
glasovir

eventualno tudi na obroke. — Blagohotna
vprašanja naj se naslavljajo: Tovarna barv
v Dolu pri Ljubljani. 930 3—1

Proda se dobro ohranjena in močna
stružnica (Drehbank) za les.

Več se poižve v **Križevniški ul.**
št. 2, Ljubljana. 906 3 1

Učenka pridna, z boljšo šolsko iz-
obrazbo, se sprejme takoj
v večjo modno trgovino.
Deklica, večča šivanju ima
prednost. — Ponudbe naj se stavijo pod
šifro »Prihodnost 1910«, Ljubljana poste
restanta. 935 2—1

Mr. Ph. A. BOHINC
lekarnar
PAVLA BOHINC, rojena ZAVAŠNIK
poročena.
Ljubljana, dne 2. aprila 1910.

Pri podpisnem generalnem zastopu c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks
na Dunaju oddati je

službo manipulanta.

Reflektuje se v prvi vrsti na moško, v pisarniških zavarovalnih zadevah izurjeno
moč. Plača po dogovoru.

Prošnje, katerim je priložiti krstni in domovinski list, šolska in službena izpričevala,
naj se vložijo

do 6. aprila 1910

pri podpisnem generalnem zastopu.

935 2—1

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe Avstrijski Feniks v Ljubljani.

Služba
ORGANISTA IN CERKVENIKA

se razpisuje v **Tunicah pri Kamniku**. Plača
okoli 600 K. Nastop s 24. aprilom ali 15. ju-
lijem 1910. Prednost ima ceciljanec. Prošnje
na župni urad v Tunicah. 909 3—1

FOTOGRAF.

Priden mladenič, poštenega značaja,
samouk-fotograf želi službe pri kakem fo-
tografu kot pomočnik. V začetku tudi z manjšo
plačo. Zna tudi retuširati. Službo lahko na-
stopi takoj ali pozneje.

Ponudbe pod šifro »Fotograf« pošta
Vič pri Ljubljani, poštno ležeče. 782 3—1

920 1—1

Dražbeni oklic

P. 83/9
15

Na **javni dražbi** se bode prodalo dne 7. aprila 1910 dopoldne
ob 9. uri v Ljubljani, Stari trg št. 7. II. nadstr.: sobna oprava,
obleka, perilo, čevlji itd.

Reči se smejo ogledati dne 7. aprila, 1910 med 9— $\frac{1}{2}$ 10 uro do-
poldne v navedeni hiši.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,
oddelek V. dne 24. marca, 1910.

Opr. št. E 79/10
2

Dražbeni oklic.

887 1—1

Vsled sklepa z dne 25. marca 1910 opr. št. E 79/10/2 se prodajo dne 24. aprila
1910 dopoldne ob 9. uri v Ilirski Bistrici h. št. 1 in št. 6 na javni dražbi vinski sodi,
in sicer:

20 sodov à 1000 l, 8 sodov à 700 l, 1 sod à 500 l, 1 sod à 300 l, 5 sodov à
150 l, 1 sod à 216 l, 1 sod à 380 l, 7 sodov à 100 l, 3 sodi à 35 l, 7 sodov à 15 l, 1 na-
livalnik za vino, 1 zaboj različnega orodja za sode, 16 leg in 6 podklad za sode, 1 sod
à 90 l, 1 sod à 95 l, 1 sod à 56 l, 2 sode à 70 l, 1 sod à 80 l, 1 sod brez dna pokvarjen.

Reči se smejo ogledati dne 24. aprila 1910 v času med $\frac{1}{2}$ 9.—9. uro dopoldne v
Ilirski Bistrici.

C. kr. okrajna sodnija v Ilirski Bistrici,
oddelek III., dne 25. marca 1910.

K 6 kamgarn in ševiot modne obleke za **gospode** ceneje, kakor do sedaj
„ 4 „ . . . . . **dečke** . . . . .
„ 2 „ . . . . . **otroke** . . . . .

Nad 20.000 kom. najmodernejših konfekcij za dame po čudovito
nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Mestni trg 5.

944

12.000 kosov

929 1—1

velikih predpasnikov za gospodinjstvo.

Reform predpasnike in predpa-
snike za otroke najnovejša fa-
sona I-a kakovost, zjamčeno
pralni se oddajajo po zelo nizkih cenah. Najmanjše naročilo 1 zavoj po povzetju
obstoječ iz 24 kosov modernih predpasnikov
po K 26/92 Za nepovoljno pošljem denar nazaj.
Pri večjem naročilu 40% popusta.

JUL. MUNK tovarna predpasnikov,
Nachod K (Česko.)

Ferd. Schulz v p. Siška pri Ljubljani
(vila Oroszy) št. 208, bivši 35 letni pre-
parator v deželni muzeju v Ljubljani,
se priporoča p. n. občinstvu v

načrtovanje sesalcev, ptičev i. t. d.

posebno za divje peteline. — Iz prijaznosti
prevzame puškar g. F. Kaiser in F. Seveček
ustreljene živali zame. 945 3—1

40 sodov po 15—20 hekto, želez.
rezervarji do 120 hekto, parni
motor s šestimi konjskimi silami,
transmisije, 939 2—1

velik akvarij

več težkih voz (parizarjev)
se takoj odda po nizki ceni.

Adolf Perles, Ljubljana.

Dva kleparska pomočnika
in dva vajenca

sprejme takoj **Jakob Fliegl**, kleparski mojster
Ljubljana Rimska cesta. 949 1

Poštni hlapec oziroma tudi
pismošoj, z
večletno prak-
so in dobrimi
spričevali išče službe, nastopi lahko takoj.
Več pove uprava »Slovenca«. 954 3—1

Vabilo

na

X. redni občni zbor

Kranilnice in posojilnice v St. Juriju pri Kranju,
registr. zadruge z neomejeno zavezo
ki se bode vršil dne 10. aprila 1910
ob 3. popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1909.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem
času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje
na istem mestu in po istem dnevnem redu
drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne
glede na število navzočih.

952 1

Odbor.

512
Sukneno in moderno blago
za moške obleke
v največji izbiri priporoča
po ugodni ceni
R. Miklauc
Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.
Obstoj trdne čez 40 let!

Skoro nov 890

pianino

se prodaja po zelo nizki ceni. Na ogled
pri orafarju hotela »PRI MALICU« tu.

2 nadstropna hiša

v sredini mesta, s kletmi in 8 stanovanji, pripravn
za vsako obrt, se iz pros. e roke prodaja za 29.000 K.
Letni dohodek znaša 2600 K. Takoj je treba plačati
samo 3000 K, ostanek po dogovoru. Več pove g.
I. Kern v Ljubljani, Hilšerjeva ulica 12. 756 3—1

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev
liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in po-
staja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka
železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter
in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Lepo stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo v 1. nadstropju, kletjo in drvarnico se odda v novozidani hiši v Škofjiloki št. 11. — Več se izve pri P. Žontar v Kranju št. 125. 884 3-1

POSESTVO

ležeče na lepem kraju na Gorenjskem s prodajalno, tobakarno, vinotočem, lepimi travniki, njivami in gozdi se prodaja za 30.000 kron. Zemlje je okoli 40 oralov. — Ponudbe pod št. 50 pošto ležeče, Smlednik. 901 3-1

Pomočnika in dečka

ki ima veselje do krojaške obrti, sprejme takoj Fr. Cadež, krojaški mojster Sava Jensenice, Gorenjsko. 925 2-1

Na prodaj sta takoj prostovoljno

≡ dve hiši ≡

na mnogoobljudenem kraju. 857 3-1
Kje, se izve v upravnistvu tega lista.

Ne kupite paramentov

dokler se n ste prepričali o kakovosti kazul, dalmatik, pluvijalov, zastav, bander, baldahinov, kovin, blaga in cerk. perila pri

prvi slovanski tovarni za paramente in zastave

Jožef Neškudla, Olomuc

Pošiljate na izbiro, proračuni, ceniki zastoj. — Cene so radi cenih delavnih močij na deželi in velike prodaje do 25% nižje kot pri konkurenčnih podjetjih. — Posebna delavnica za paramente, vezene in cerkveno-umetna dela. 779

VRTNAR

star 30 let, oženjen, ki je spreten, marljiv in sposoben tudi za sadjerejo in vinograde išče stalne službe. Prepisi izpričeval na

zahtevo vsakomur na razpolago. — Naslov istega pove upravnistvo „Slovenca“. 915

Naprodaj je

lepo posestvo

s hišo z opeko krito, veliko gospodarsko poslopje, velik kozolec, zaraščen bukov gozd, lepi travniki s sladko krmo za rejo 14 glav živine, rodovitne njive v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem. Cena 10.000 kron, 3.000 K ostane lahko vknjiženih na posestvu. Natančna pojasnila daje St. Zorko, trgovec Laški trg. 892 1-1

Vinotoč

Mestni trg št. 13.

Ustanovljen leta 1856.

priporoča izvrstna namizna vina po K — 80, — 88, — 96 in 1'28 liter. 649 10-1

Za ustanovitev večjega tovarniškega podjetja v bližini kolodvora na Spodnjem Štajerskem ali na Kranjskem

se iščejo primerni

veliki prostori

Priklapljenje na parno moč ali elektriško silo se želi. Prijazne ponudbe pod šifro W. L. 6109 na anonimno pisarno: Rudolf Mosse, Dunaj I.

za več let v najem.

928 3-1

Na prodaj je lepo posestvo

z enonadstropno hišo s sedmimi sobami, dvema kuhinjama veliko kletjo in ledenico, ter primernimi gospodarskimi poslopji, tik farne cerkve Sv. Jurij na Ščavnici, Štajersko. V hiši se nahaja dobro idoča gostilna in mesarija. K posestvu spada 14 oralov zemlje, obstoječe iz njiv, sadonosnikov, travnikov in gozdov ter mlin na Ščavnici. Tudi se prodaja velika množina stoječih dreves v gozdu in mnogo iztesanega lesa.

Natančna pojasnila daje lastnica **Marija Trstenjak.**

Pošta Sv. Jurij na Ščavnici blizu Radgone. 936 3-1

GRAND HOTEL UNION

V ponedeljek, dne 4. aprila 1910

KONCERT

s sodelovanjem slavne vojaške godbe
:: pešpolka št. 27 kralj Belgijcev ::

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K.

K obilni udeležbi vabi
:: velespoštovanjem **I. Bračič, ravnatelj.**

Naznanilo otvoritve gostilne.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo že znano gostilno v Šmartnem ob Savi zopet odprl.

Priporočam se za obilni obisk s spoštovanjem

Matija Dolničar.

942 2-1

Gradbeni razpis.

V Svibnem pri Radečah se bo vršila dne 14. aprila letos ob 1. uri popoldne zmanjševalna dražba za oddajo del pri zgradbi nove

eno-oz. dvorazredne ljudske šole

Gradbeni stroški so proračunjeni na 27.354 K 68 h. Surov material preskrbi krajni šolski svet.

Načrti in proračuni so na vpogled pri predsedstvu krajnega šolskega sveta, kjer se vrši tudi zmanjševalna dražba.

Dela se bodo oddajala posamezno, ter si krajni šolski svet pridrži pravico podeliti delo poljubnemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Svibnem,

dne 24. marca 1910.

Josip Povše,
predsednik.

888

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10

Pohištvo vsake vrste

od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog

Ustanovljeno leta 1857

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno zajamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve. Barva lakoj in trpežno, 1 kart. K 4. — 2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1. — Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1894

Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Vitek-ov „Immerjung“

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkove izdelke in odklanj. odločno vse druga. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hl pristnega pridelka svojih članov, najboljši kakovosti in to: bela, svetlo in temno rdeča vina. Na zahtevo se pošlje vzorce. Pogoji: Kupec pošlje lastno posodo franko na železniško postajo Portorose. Cena: Franko postavljeno na žel. postajo Portorose 26 do 30 K za svetlo ali temnordeča, 28 do 32 K za bela vina. Denar je vposlati naprej, sicer se vino pošlje po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen odjemalec. 279

Načelstvo.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 31 52-1

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletnem stroju »Ilirija«; oddaljenost ni zapreka. Navodila 874 in prospekte pošilja vsakomur 4-1

Domača pletilna industrija na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44.

Pomočnika

za izdelovanje cerkvenega orodja in 866 3 1

Učenca

sprejme takoj Anton Peterlin, pasar, zlatar in srebrar v Kamniku, Gorenjsko.

Hiša se prodaja

v večjem mestu na Kranjskem, pripravna za vsako obrt, radi pričetja drugega obrta; dosedaj je v hiši že nad dvajset let gostilna, zelo dobro obiskana. — Interesantom so :: dokazi prometa na razpolago. ::

Naslov se izve pri upravnistvu „Slovenca“.

Idrijske novice.

1 Klerikalci in denuncijantstvo.

Pod tem naslovom objavlja »Narodov« idrijski dopisnik, da je c. kr. katehet Oswald, ki »je znan, da zelo rad denuncira«, ki »je meštna realka pri srcu, a tudi državne ne sme povsem pozabiti. Zda je zopet nekaj groznega storil. Ovdal je po mežnarju orožnikom, da se neki dijak ni odkril, ko je šel Oswald obhajati. Vendar pa Oswaldova hudobnost to pot ni imela uspeha, dotični dijak je bil pred sodiščem popolnoma oproščen. Tako v »Narodu«. To poročilo je prav tako skovano, kakor so vsa druga, umazana farba. Oswaldu ni bilo treba nikogar denuncirati, ker ni bil sam na cesti, ampak so omenjeni dogodek videli z vseh strani. Tudi dijaka ni mogel denuncirati, ker je izvedel za njegovo ime šele naslednji dan popoldne, ki ga Oswald doslej niti poznal ni, ko je prišel dijak sam k njemu. Preiskava proti dijaku je bila ustavljena. Bodite pa toliko pošteni, da iz zapisnika ob preiskavi sporočite, kakšno izjavo je ravno Oswald podal na zapisnik. Ravno na podlagi Oswaldove izjave je bilo primerno, da so ustavili vsako nadaljnjo preiskavo, tako, da dijaku ni bilo treba biti oproščenemu, ker ga državno pravdnitvo sploh ni tožilo. Sicer pa je Oswaldu prav vse eno, kaj piše notarjev koncipient Tavzes ali občinski tajnik Julij Novak glede denunciranja. Kaj je Tavzes res že pozabil, kako je nastopil proti nedolžnemu Gregorju Balantu, ki ga je želel spraviti nekaj mesecev v ječo, pripraviti ga ob penzijo in koliko mu je v resnici napravil strahu in stroškov. Pričanje Tavzesovo je bilo tako lepo, da je bila še zanj trda. Denuncijante iščite le v svojih vrstah. Gorje, če bi bil prišel zgoraj omenjeni dijak v kremplje liberalcev, ter bi jim ne bil ljub! Danes gotovo ne bi bil več dijak. Najlešni dokaz je v »Narodu« že zopet navedeni naš kandidat za občinski odbor, kateremu ne morejo odpustiti, da je bolj preudaren, nego so bili socialni demokratje, ter samostojno misli. Tavzes ali Julče, kdor že piše, bi ga rada še sedaj spravila pod ključ, ker že zopet kliče proti njemu § 122. kaz. zak. In taki delavski prijatelji očitajo Oswaldu sovraštvo do dijaštva! Le vprašajte dijaka, kako huda mu je predla pri Oswaldu prvič, ko je z njim govoril, potem pa Balanta, kako se je zanj potegnil Tavzes ali pa tisti, ki ga je izzival v službi. Če pa želite, navedemo jih še nekaj, ki so še žive priče, kaj se pravi pasti liberalcem v pest. Le mirujte torej!

i Nesramno laže »Narod«, da se poštne skrivnosti razmotirajo v »štiblu« pri Didiču. Z grdim obrekovanjem kar seveda ni denunciranje, ampak nekaj mnogo ostudnejšega. bi radi škodovali neljubim osebam. Sedaj je jasno, zakaj se liberalci branijo očitani, da denuncirajo, ker največkrat tega res ne delajo, ampak le bolj lažejo. Taka je liberalna morala! Kar govori klerikalna gospoda v »štiblu« pri Didiču, vsakdo lahko brez izpodtikanja posluša.

i Dijake odganja z idrijske realke Oswald, trdi isti možakar v »Narodu«. Tudi ta trditev je prirojena po prej opisani liberalni morali. Ali je primereno, da se dijaki zbirajo v celih gruclah pred poštnim poslopjem. ne bo odločeval Oswald, ampak vsekakor disciplinarni red. Ker je bila pred kratkim v »Slovencu« opomba, da se mnogobrojno občinstvo izpodtika nad tem shajanjem, zljil je »Narodov« dopisnik nekaj gnojnice na Oswald, češ, da le njemu ni prav, drugim je pa vsem všeč. Prismođa, saj Oswald ravno sedaj ne hodi opoldne mimo poštnih prostorov, kakor preje, dokler je bila pošta pri Deželi, a je molčal, dasi je isto opazoval, nad čemer se je pritoževal v imenu mnogih sedaj »Slovenec«. Le veselilo bo vsakega, če bo tudi v tem red, kar se obeta. Dijaki pa manj nestrpnost pričakujejo poročil od doma in sorodnikov, kakor »Narod« in podobno svobodomiselnost berilo.

i Zakaj znani »Narodov« dopisnik toliko sedaj piše o preganjanem dijaštvu, se vprašuje marsikdo. Prav jasno je, da samo v ta namen, da bi res bilo nekaj dijakov zopet nahujskanih in postalo po kakem nepremišljenem dejanju nesrečnih. Kriv seveda bi bil Oswald in ne hujskanje v »Narodu«. »Recimo, da bi se dijak ne bil mogel opravičiti, tedaj bi mu bila vsled zločnosti c. kr. kateheta (!) Oswald uničena bodočnost«, piše »Narod«. Kaj narede z dijakom, ki se ne more opravičiti, če ni kakega profesorja pozdravil? Ali je tudi Oswald kriv, če dobi tak dijak kakih 8 do 16 ur zapora? Najsvetejše je menda pa že nekaj več.

i Letni občinski račun za leto 1909 je županstvo razpoložilo 29. marca. — Precej pozno je, čemur pa se ne čudi-

mo, ker mislijo gotovi ljudje, da so plačani od občine v prvi vrsti v ta namen, da pišejo zabavljice nad doklade plačujočimi občinci. O računu prihodnjič.

Prehlajenje

odpre v mnogih slučajih vsem resnim boleznim vrata.

Scott-ova emulzija

pa zabrani uspešno njih nadaljni razvoj. Čistost njene sestavine, njena lahka prebava kakor njena redilna moč, so pridobile pri zdravnikih, babicah, stariših in bolnikih za Scott-ovo emulzijo sloves kot najzanesljivejše sredstvo, proti vsem vrstam prsnih in vratnih bolezni.

Scott-ova emulzija

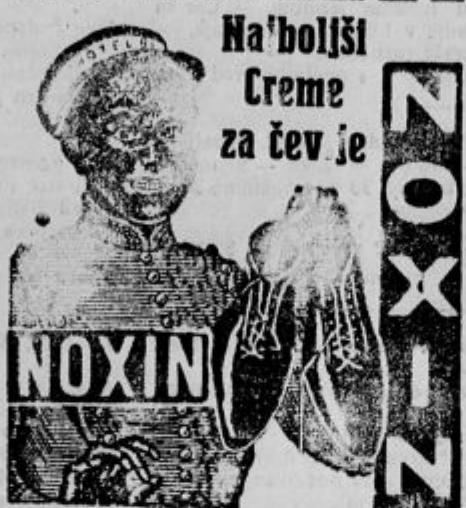
se smatra povsod za neprekosno vzor-emulzijo. 2615

Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v.

Dobiva se v vseh lekarnah.

NOXIN

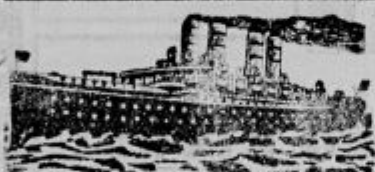

Dobl se v vseh boljših trgovinah
Zaloga ri K. A. KREGAR, Ljubljana,
526 Sv. Petra cesta šte 2.

Proda se radi boleznih zelo lepo

POSREDOVANJE NA STOLJSKEM

z gostilno in trgovino tik župnijske cerkve na okrajni cesti, trideset ure od železniške postaje. — Dogovori pod »S. K.« na upravnitvo »Slovenca« 815 6-1

vožnja s Cunard Line

H 544 52 Bilžnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 17. maja, Carpathia, 19. aprila, Pannonia, 3. maja 1910.
iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 9. aprila, 7. in 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

Nočem denarja!

metati skozi okno in kupujem pri

GERSTLU

841

na

Dunaju,

MariahilferstraBe Nr. 136

(v lastni hiši).

GERSTLOVE specialitete:

- 1 GERSTL-površnik (angl. vzorec) . K 26—
- 1 GERSTL-Derby-površnik . . . K 32—
- 1 GERSTL-pomladanska obleka . . K 26—
- 1 GERSTL-obleka za turiste . . . K 30—
- 1 GERSTL-Hubertov plašč . . . K 30—
- 1 GERSTL-dežni plašč . . . K 15—

K 48-80

pomladanska oprava obstoječa iz:

- 1 GERSTL-površnika (zadnja novost).
- 1 GERSTL-obleke (kompletne).
- 1 GERSTL-hlače (posebej).
- 1 GERSTL-modnega telovaila (elegantnega).

Izgotovljeno v najnovejši fačoni, skupaj

K 48-80.

GERSTL-ov oddelek za otroke:

- 1 mornarski kostum (modre barve) . K 7—
- 1 kosum na gube . . . K 6-50
- 1 obleka za šolo . . . K 7—
- 1 GERSTL-obleka za mladeniče . . K 15—
- 1 GERSTL-površnik za otroke . . K 9—
- 1 GERSTL-dežni plašč . . . K 7—

Streške, lovske in športne obleke kakor tudi plašče za turiste v vsaki velikosti in ceni v bogati izbiri že izvršene ali po meri. Navodilo o meri: Obseg čez prsi in trebuh, merjeno samo nad telovnikom, kakor tudi koračna dolžina hlače zadostuje, da se dobi prikladne obleke. — Točno razposiljanje po povzetju po vseh deželah. — Nepovoljno se rade volje zamenja. — Natančna navodila o meri in ilustr. cenik zastoji. — I. nadstropje: Lasten oddelek za mero po naročilih do najfinejše izvršitve.

Pazite natančno na ime „GERSTL“ in na številko „136“.

KEILOV LAK

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

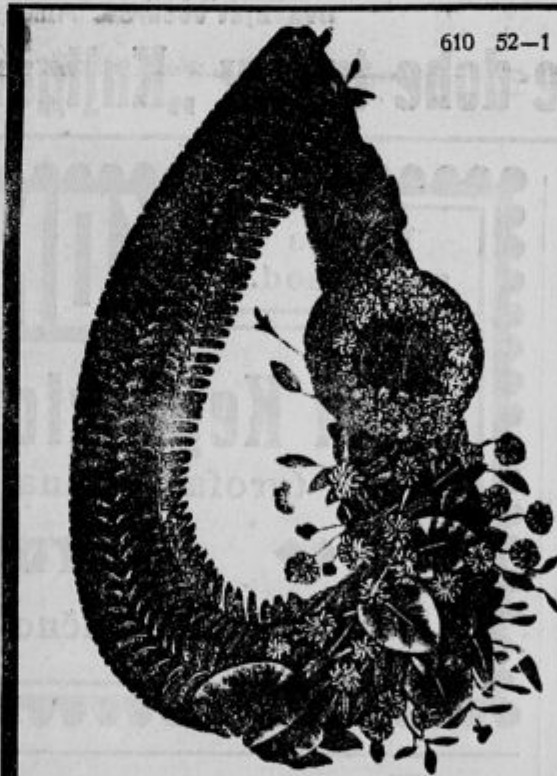
Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6—

Keilov lak za slavnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

najboljša prevleka za mehek pod **Leskovic & Meden Ljubljana**

Postojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann, Novo mesto: I. Picsek. Zagorje: Rih. E. Michelčič. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zurec. Kostanjevica: Alojz. Gatsch

610 52-1

Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Edina

je
najokusnejši
in edino

pristni slovenski izdelek

Razne stvari.

Kakšno bodi dekle, ki jo hočeš poročiti? Na to vprašanje odgovarja pokojni francoski humorist Mas O' Rell v svojih zapiskih. On piše: Poroči dekle, ki je manjše postave nego ti. Ne poroči dekleta, ki se ne ume pristrčno smejati. Značaj osebe spoznaš po načinu, kako se smeje. Ne poroči dekleta, ki se smeje prisiljeno. Poroči dekle, ki umeje šalo, ki zna ceniti humor in jemlje vse dogodljaje od dobre strani. Ne jemlji dekleta, ki vse graja in se posmehuje svojim prijateljicam, kakor hitro jim je obrnila hrbet. Vzemi žensko, ki ima dobro besedo v obrambo ljudi, katere se v njeni prisotnosti opravi. Ako vodiš svojo zaročenko v gledališče in si nisi že vnaprej preskrbel sedežev, poroči jo, če so sedeži ob vajinem prihodu vsi razprodani, a tvoja zaročenka veselo in neprisiljeno meni: »To nič ne dé, potem pa pojdiva na galerijo; glavna stvar je, da se zabavamo!« Tako dekle je »dobra duša«; izhajal boš dobro z žensko, ki se zadovoljuje sedeti s svojim možem prav zadelj, ko se je v življenju pripetilo, da so vsi prvi prostori zasedeni. Če srečaš berača in mu hočeš kaj podariti, ne poroči ženske, ki ti v tem slučaju pravi: »Morda je slepar, ki ponese denar v krčmo!« Če si pa ti napravil tako opazko in ti ženska odgovori: »Le daj mu, mrzlo je, in čašica vina mu dobro stori« — potem jo le poroči. Vzemi žensko, ki je zdrava in ima dober tek. Ne vzemi pa take, ki pri vsaki jedi neveselo izbira. Ne vzemi ženske, in naj si pripada kateremu koli sloju, kateri se dozdeva za malo voziti se v tramvaju ali pa v kupeju tretjega razreda, kadar v drugem razredu ni prostora. Skušaj spoznati, kako se vede zjutraj, ko se je vzbudila, ako se jo je zbudilo mahoma iz najboljšega sna. Ako se je vzbudila s smehom, tedaj jo vzemi. Ne vzemi je pa, če se ji stemni čelo in pravi: »No, kaj pa to pomeni?« Iz tega lahko razvidiš, da takšna ženska ni prijazna, in ni vesela. Ta poizkušnja je nezmotljiva. Ne vzemi take ženske, ki meče račune liferantov malomarno v koš in jih ne plačuje. Ne vzemi take ženske, ki ima manire takozvane »boljše družbe«. Mlado dekle, ki shranjuje svoje smehljaje za tujce in je slabe volje z domačini, ni za možitev. Dokler boš zaročen s tako damo, se ti bode gotovo prav pazljivo vedla, kar je docela naravno: si ji pač še tujec. Pa le bodi prepričan, da kakor hitro se z njo poročiš, bo s teboj ravnala kakor z domačini. Vzemi tako dekle, ki ima prijeten glas in ki ti gleda v obraz, kadar s teboj govori. Ako obiščeš tako žensko, katera te pusti čakati pol ure, predno se napravi, da te sprejme, ne poroči je. Če pa pride takoj, kakoršna je, v domači obleki, je to znamenje, da je praktično dekle; vzemi jo posebno tedaj, ko se ne oprošča na dolgo in široko, ker te je sprejela v domači obleki. Poroči dekle, katero svojemu očetu zviša svalčice, katero pazi in skrbi za red v očetovi sobi, katera seda svojemu očetu na kolena, ga boža in se zanima za vse njegove razmere. Mlado dekle, ki ljubi svojega očeta, ki mu skrbno pregleda obleko, predno gre iz hiše, ki mu veže kravato in opazi, da mu niso rokavi jopiča daljši od rokavov površnika, tako dekle, ki svojega očeta skrbno pregleda, predno se ta odpravi z doma in ga poljubi in še enkrat poljubi in pozdravi, tako dekle bo najboljša soproga... Srečen je tak oče, ki ima tako hčer in srečen bo mož, ki dobi tako ženo.

Sufragetke na požarni brizgalnici. Nekaj novega so si izmislile angleške sufragetke v Londonu. Da bi pridobile mnogo poslušalcev za svoj šod v Albertovi dvorani, so najele požarno brizgalnico, napravile se v obleko ognjegascsev, zasedle brizgalnico in šlo je po mestu. Kakor hitro so zatrobile, so vsi napravili prostor, ker so mislili, da so pravi ognjegasci, ta moment so pa porabile angleške borilke za volilno pravico in razdelile med strmeče občinstvo vabila na shod. In res je bil natlačeno poln.

Priporočila se

največja zaloga cblek za gospode in dečke

Solidna postrežba.
Nizke cene!

A. Lukič

Ljubljana, Pred Skofijo 19

Vedno najnovejša
konfekcija za
dame in deklice

Štev. 3458
o. sol. sv.

Šolska zgradba.

Za zgradbo novega šolskega poslopja v St. Mihelu pri Hrenovicah, politični okraj Postojna na 16.645 K 86 v. proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene vsa dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 13. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne

pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je zapečaten z nadpisom:

„Ponudba za prevzetje gradbe novega šolskega poslopja v St. Mihelu“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

C. kr. okrajni šolski svet si izrecno pridržuje pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nacrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled pri c. kr. okrajnem glavarstvu — stavbenem oddelku — med navadnimi uradnimi urami.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni

dne 24. marca 1910.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyda“

iz
BREMENA
v
NEW-YORK ::

a cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

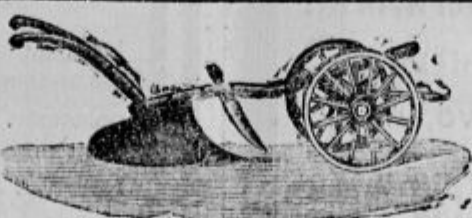
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

= Najboljše štajerske pluge =

Navadne in
hribovske z
2 lemežemater
osipalnice,
ter tudi uni-
verzalne ::
jeklene pluge.

**TRAUNIŠKE
BRANE**

Karol Naušeka naslednik

: Trgovina :
z železnino

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Originalne
Laakeve in
sploh vsevrste
poljedelskega
orodja pipo-
ročata

Zaloga polje-
delsk. strojev

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Anton Schuster
Ljubljana

Stritarjeva ulica 7

priporočila

novosti
konfekcije

za dame in deklice, bluz,
modnega blaga za dame
in gospode, delena cefira,
platna in batista.

Najboljše belo blago
različne garniture in

vsakovrstne
preproge.

Vzorci na zahtevanje

poštne prosti.

Solidno blago.

Nizke cene.

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja
in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez za-
dajta edino le

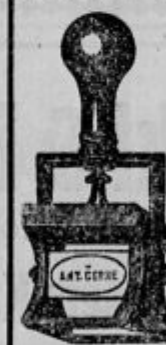
narod. tvrdka **Alfonz Breznik**

učitelj Glasb. Matice, in zapriseženi strokovnjak
dežel. sodišča

v Ljubljani
Gradišče št. 11

Prevzema vsako-
vrstna popravila
in uglaševanja
najceneje.

Velika najrazno-
vrstnejša izbira.
Ugodna zamenjava.
10 letno jamstvo
3668

Stambilije

vseh vrst za urade,
družstva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

Proda se hiša

v sredini mesta prav pripravna za vsaki
obrt, posebno pa sposobna za gostilno z
vrtom. — Podrobnosti podaja iz prijaznosti
upravnistvo tega lista.

Prekupci izključeni.

751 3—1

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5

trgovina norimberškega
in galanterijskega blaga
na drobno in na debelo

Velika zaloga pletenin

kakor: srajce, spodnje
hlače, nogavice, maje,
otročje obleke itd. itd.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

2735 42-1

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol bla-
jujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju
itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2— se do-
biva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega
povsod priljubljenega domačega sredstva,
naj se jemljejo le originalne steklenice v
skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „Zlatem levu“ v Pragi
Elizabetna cesta št. 5 nova.

'Croatia' tovarna za portland cement delniško društvo v Zagrebu

se priporoča po najnižji ceni
za dobavo v polnih vagonih

prima portland cementa

izvrstne, predpise društva inženjerjev in
arhitektov znatno nadkriljujoče kakovosti

3479

Brzjavi: Croatia cement Zagreb.

Osrednja pisarna: Zagreb, Ilica 29.

Telefon: Interurban 980.

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

v Ljubljani, Marijin trg
(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško
deteljo, rudečo deteljo, velikansko kr-
milno peso, korenje za krmo, vsako-
vrstna travna semena, mešanice za suho
in mokro zemljo, semenski oves Ligovo,
zelenjadna in cvetlična semena na
vago in v vrečkah po 10 in 20 vinarjev,
pristno gorenjsko repo, čebulček,
rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni
vosek, drevesni karbolinej itd. 10-1

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastoj.

Vsled opustitve svoje tovarne za kavine primesi na Glincah (15 minut pešpota iz Ljubljane)

oddam v najem obsežne tovarniške prostore

in event. nekaj vodne sile pod zelo ugodnimi pogoji. 476 1 Ivan Jelačin, Ljubljana.

Varstvena znamka.

Köhlerjeva cementna strešna opeka

644 16 1

z zarezo in brez zareze

je trpežnejša in cenejša kot vsaka druga opeka. - V zalogi
jo ima v poljubnih množinah izdelovatelj

IVAN JELACIN, LJUBLJANA

Zahtevajte cenik!

Ravnatelj vedno velika zaloga Portland-cementa.

Glogowski & Komp.

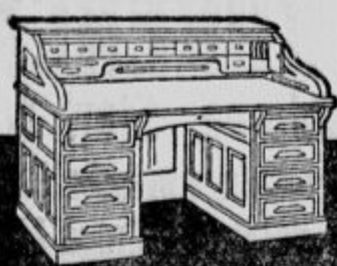
c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice (pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške po-
trebščine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične
za porabo.

Prospekte zastoj in poštne prosto.

Družbe

sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu
kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.

Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije.
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Udenarni promet do 31. dec. 1908
čez 72 milijonov kron

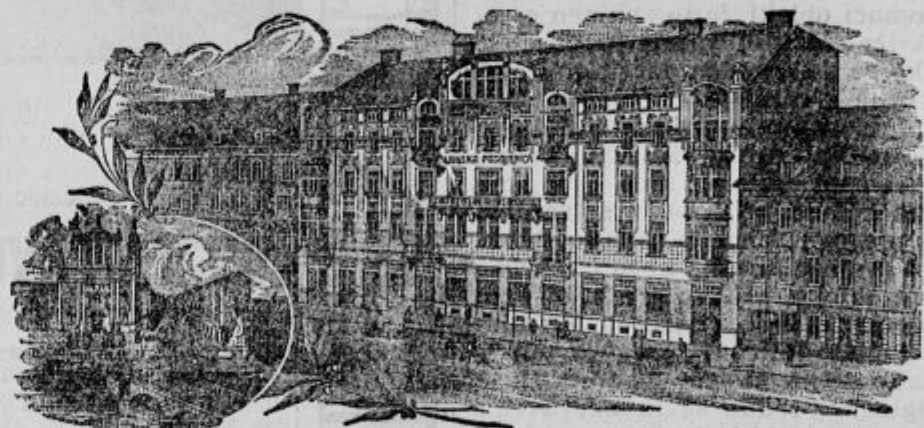
Lastna glavica K 420.537-92

Stanje vlog ene št. majnika 190.
čez 20 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Siška, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojil-
nice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Silbar, župnik na Rudniku.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
»MERCUR« OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I, WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Novi
Jicin, Pízen, Praga, Graben, in Praga, Mala strana, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk l. t. d., l. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

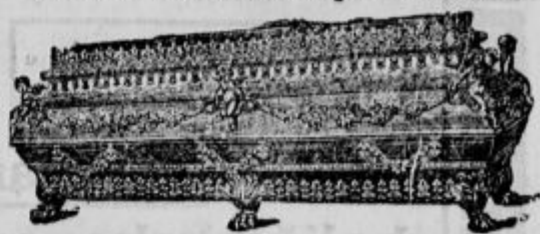
Priraja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrličje, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se v ljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Marijin trg števil. 1. Največja zaloga najfinjših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda, zlate in raznobarvne bronoe. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminijum v listih. Štampilske barve. Oglice za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Paleta škatiče za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejši in moderne suhe, kemične prstene in rudninske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posetnike itd., priporočajo

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podobarje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

Ustanovljeno 1862. Telefon št. 584

Najstarejša tovarna pečij in štedilnikov Rudolf Geburth, Dunaj

C. in kr. dvorni VII. Kalkstrasse 71, vogel Burgasse.

Zaloga ognjišč, štedilnikov in strojnih štedilnikov,

malih štedilnikov, peči za kopalnice in za likalnice. 594 12-1

Vseh vrst kurilnih in trpeznihih pečij.

Peči in kamini za plin.

Ceniki zastoj in franko.

867 1

Deln. družba pivovarne 'UNION'

priporočajo

marčno carsko, dvojnato
marčno in eksportno pivo

priznana najboljša kakovosti.

Tropine in sladne cime kot
najizbornejša piča za živino.

Ljubljana, Spodnja Šiška

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporočajo se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

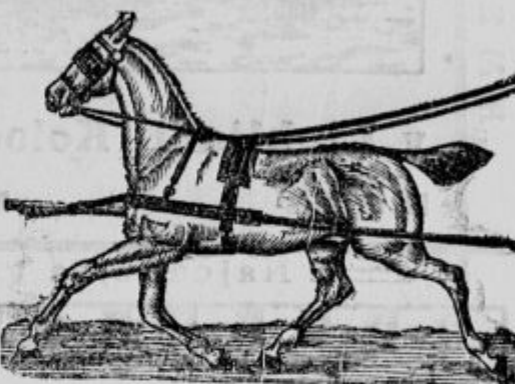
preproste in najfinije, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah priporočajo 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

JOSIP STUPICA

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave. 52-1

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon 3-10 metr. dolg, za kompletno moško obleko
1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron
Kupon za črno salonsko obleko K 20-., ka or tudi blago za površnike, turistovske obleke, svileni kamgarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, obročnana

zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof v Brnu

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktnega naročila blaga pri vrdkli Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največje izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 440

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solčnem bregu. Za pristnost jamči „Kmečka gospodarska združba“ v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Porterose. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sode na postajo. 1 3348

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52 1

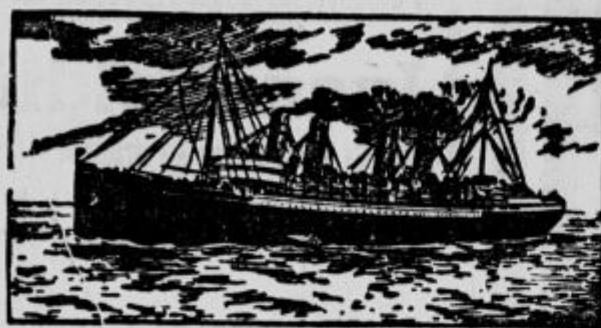
FR. MALLY & DR., parna opekarna in tovarna zarezane opeke

V SREDNJIH GIMELJNIH pri LJUBLJANI

..... Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 2 .....

priporoča **zarezano opeko**, **strojni strešnik**, **zidno opeko** na stroj itd. najboljše kakovosti in v poljubni množini. Za **trpežnost zarezane opeke** I. in II. vrste se jamči najobširneje.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

5143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Kmetovalci pozor!

Alojzij Korsika, semenska trgovina v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 5

Naznanjam, da mi je ravnokar došla velika množina travnega semena v 16 vrstah; travne mešanice sestavljam sam po navodilu kmetovalca. Nadalje tudi krmilna pesa, rudeča in rumena, nemška detelja lucerna, domača in štajerska, vsa preizkušena, v plombiranih vrečah, zanesljivo predalce čista. Potem veliko množino čebulčka za sajenje in veliko družega krmilnega 698 in zelenjadnega semena 10-1

Radi velike množine znatno znižane cene.

Izveček iz glavnega cenika je na frankirano zahtevanje poštne prosto na razpolago.

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIC, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),

posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam iz lekar. pri angeli A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICH.

Učinkujoč pri zloččnih težkočah, napenjanju, zslizenju, motenju prebave, kašlju, pljučnih boleznih, prsnih boleznih, hripavosti itd. Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo **CENTIFOLIJSKO MAZILO**

zanesljivo učinkujoč pri prischih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst. 2 lončka K 360. Naročila naj se naslavlajo na lekarno pri angeli

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tislerju“ 188 (52-1)

1842 Ustanovljeno leta 1842

Slikarja napisov

Stavb. in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.

ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

BRATA EBERL, LJUBLJANA

Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6

Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842

Zaloga čopičev za pleskarje

slikarje in zidarje, štedilnega mazila

za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spad. delo v mestu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah.

Avstrijske specialitete I. vr. so svet. znani
Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni
Pristni samo s to varstveno znamko

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to znamko. — Tudi vsak bonbon ima tako znamko. Letna vporaba več kot 60 milijonov komadov. Klairon, najboljša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. — Peppermint-Lozen-Ges. V.e vrste čokolade za mleko in za kuhanje izborne kakovosti priporočila. Prva češka akcijska družba tovarna, za orient. sladkor in čokoladne izdelke Kral. Vinograd, p. A. MARŠNER. Glavna zaloge na Dunaju, Josip Katz VI. Theobaldgasse 4.

770 12-1

2970 52-12

Najnižje cene Največji izbor

Preobleke Popravila

L. Mikusch
tovarna delnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Pozor kolesarji!

Mesto K 110.— samo po K 80.—, z „Torpedo“ prostim tekom po K 95.— prodajam za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka „Styrian-Graz“. Modeli 1910 z 3-letnim jamstvom, sveže, močne pneumatike po K 5.—, 6.—, 7.—; cevi po K 3.50, 4.—, 5.—. Vse potrebščine, popravila, emajliranje in poniklanje po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izključeni! Cenik zastoj in fran. o!

Tovarniška zaloge vožnih koles in šivnih strojev
A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23—III.

Anton Breskvar
stavbni ključar

Ljubljana, Florijanska ulica šte. 9
priporočam se slavnemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini za vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor:

ograje za grobove, križe, obhajilne mize, navadne in žične ograje, vrata.

Velika zaloge štedilnikov,
kurjavna in pepelna vrata, zapahi dimnikov, strelovodi, zastori na valjeh itd. itd.

Priporočam se tudi za vsakovrstna popravila, katera izvršujem hitro in po nizkih cenah. 682 8-1

Ceniki s koledarjem zastoj in poštne prosti.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

uraru in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bieleu in Genovi.

700 **Ljubljani, prstani, briljanti.** (1)

Svetovnoznano najfiniješe blago po najnižjih cenah.

Gasilna društva pozor!!

Lep močan voz za moštvo

proda po jako ugodni ceni

županstvo v Boh. Bistrici.

798

17

Telefon 237. **Betonsko podjetje.** Telefon 237.

Tovarnica umetnega kamnja in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamnja“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.

Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.

Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.

Xglolith kamenoles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snaženje, nezgorljiv, v poljubnih barvah od najprostejše do najfinejše izvršitve.

Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Gg. krojaškimi mojstrom! Svila za šivanje in sukanec 1910.

Največja in najmanjša krojaška tvrdka si more na lahek način preskrbeti svilo in sukanec za šivanje. Strokovnjaško sestavljene zbirke dobavlja franco po povzetju po K 30.—

I. češka praška razpošiljalnica Karel Pecha, Praga-Karlin št. 287.

Presenetljiv sortiment! Izvoz v vse države! 472

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

Dr. Ed. Globočnika v Kranju

v hiši lekarne.

Ordinacija vsak dan, tudi ob nedeljah.

Umetno zobovje se izgotavlja v enem dnevu. Vsako-
v vrstne plombe, izruvanje zob brez bolečin itd. ::

Za solidno, dobro delo se jamči.

539

10 1

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in **Pozor!** slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

nagrobnihih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkovna in stavbna dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z veselo spoštovanjem 710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 26.

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporočila tvrdka

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene!

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni
za vsako gospodinjstvo
in
za vsako delavnico :

Dobe se v vseh naših prodajalnah v Ljubljani samo 4 Sv. Petra cesta 4

SINGER Co.

akc. družba za šivalne stroje.

Simon's Kmetek

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
kakovosti potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmeteka**
v Ljubljani Kolobovarske ulice 28.
Kotavarska Pijavica doje se brezplačno.

Najcenejše in najbolj učinkovito odvajalno sredstvo
Filipa Neusteina
poslajane odvajalne kroglice
(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi, vporablajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajo, kri čistijo; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obsejem povsem neškodljivo, da bi preprečilo 3006 20-1

zaprtje

izvor mnogih bolezni. Radi poslajane oblike jih radi uživajo tudi otroci.

Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 2.45, se pošlje franco 1 ovoj!

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neusteina odvajalne kroglice. Pristne le, če nosi vsaka skatljica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdeče-črnem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neustein, Apotheke“. Naše trgovsko sodni. zavar. embelaže morajo imeti našo tvrdko.

Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu“ Dunaj I, Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, in v več drugih lekarnah.

Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

priporočila po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

3634 Popravila točno in ceno. 52 1

922 3-1

Poslovodja

se išče pri parni žagi

: turjaške graščine :

Pošta Studenec pri Ljubljani.

922 3-1

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen pralni sirup. Izobno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirja kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev posebno pri slabotnih otrocih. Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Hermannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII.11, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijevcu.

Herbabny-jeva aromatiška esenca.

Že 35 let uvedeno in najbolje preizkušeno, boli lajša-joče mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi ner-vozne bolezni.

Cena steklenici K 2-—, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2935 16-1

Ponudimo vsako poljubno množino

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Išče se gospodična

ki bi mogla samostojno po-
učevati večji zbor v Ljubljani
v tamburanju

Ponudbe z natančnimi navedbami
zahtev naj se pošiljajo na upravo „Slovenca“.

Kdor hoče platno imeti dobro

pristno barvno za obleke in
srajce, kanafas, laneno in
bombažasto, šipkast, krizeč,
gradl, barhant, damsko bla-
go, žepne robce, brisače
itd., naj piše po vzorce zastoj
in franko od tvrdke

Jaroslav Marek ročna tkalnica
pri Novem Mestu na Met.-Čaško.

40 mtr. ostankov za K 16-—. Po povzetju franko.

DEKLICA

z dežele, ki zna nekoliko kuhati in likati,
želi kake primerne službe pri kaki kr-
ščanski boljši rodbini kot pomočnica kuharici.
Ponudbe pod šifro „Marijanca 200“
na upravo tega lista. 916 3-1

Ceno češko posteljno perje!

5 kg nova skublj. K 9-60 poljske K 12-—, belo kot puh
meko skubljeno K 16-—, K 24-—, saznobelo kot puh
meko skubljeno K 30-—, K 36-—. Pošilja franko po po-
vzetju. Zamena dovoljena proti povrnitvi pošiljice Bene-
dikt Sachsel, Lobes 159, pri Piznu, Češko. 3223 6-1

Mesto 40 K samo 6 K.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa,
15 cm dolga dlaka, z lepo staro srebrno
cevko in Hubertovim križem, skupaj samo
6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom
pristna. Priložnostni nakup, razpošilja
po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 876

Dunaj IX., Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih pisen.

Modna in športna trgovina
Pavel Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte

Priporoča izgotovljene bluze, spodnja krila
in vse moderne nakline predmete po zelo
ugodnih in brezkonkurenčnih cenah

Ogromna izbira damskih in
otroških slamnikov in čepic

V oddelku za gospode:

vedno samo najnovejši klobuki, čepice, te-
louniki, srajce, kravate, palice, dežniki,
rokavice in vsi modni predmeti. Za šport:
vse potrebščine za turiste, kolesarje, lovce,
--- tenis, „Orle“ in „Sokole“ ---

Narodne zastave,
znaki, tra-
kovi, i. t. d.

Pomladansko poročilo.

Blago za ženske obleke v vseh
barvah in cenah. Polsvilnato pe-
rilno blago in fini cefir za bluze.
Perilni kambrik v najlepših vzorcih
in stalni barvi. Krasne svilene in
polsvilene rute in šerpe.

**Došlo v zelo veliki iz-
biri zadnje novosti!**

Postrežba znano dobra, cene
vsled velikega podjetja in ugodnega
nakupa zelo priporočljive.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ul. 5

Sedaj se tudi v prvem nad-
stropju prodaja na drob-
no, kjer sem uredil vzorno
zalogo za moško in žensko
blago. 513

Obstoj tvrdke čez 40 let.

Perje za postelje in puh

9320 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pohištvene oprave, spo-
mniki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Daje po

4¹/₂ | 0 | 0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ | 0 | 0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hra-
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni
kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan I. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik I. r.,
podpredsednik.